

TEATAJA

NR 17 • 6. OKTOOBER 2010

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA HÄÄLEKANDJA, ASUTATUD 1925. AASTAL

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda on juba 15 korda välja andnud praktilist ja kasulikku raamatut **Estonian Export Directory**

See on ettevõtjate töövahend, mis aitab Eesti firmadel oma kaupu ja teenuseid välisriikidele viia ja mujalt maailmast partnereid leida. Mahukas väljaanne tutvustab Eestit mujal maailmas, sest lisaks ettevõtete kataloogile sisaldab see ka üldinfot Eesti majanduse kohta, statistikat ning huvitavat ja kasulikku materjali neile, kes soovivad Eestis ettevõtlust alustada. Kogu see teave on raamatus nii inglise, saksa kui ka prantsuse keeles.

Küsi tasuta raamatut ja CD-d Eesti Kaubandus-Tööstuskojast telefonil 604 0060 või e-postiaadressil koda@koda.ee. Väljaanne on saadaval ka CD-l ning veebiaadressil: www.estonianexport.ee.

Kasuta võimalust leida uusi turge, kontakte ja partnereid ning avalda väljaandes oma ettevõtte andmed! 2011. aasta väljaande koostamist viiakse läbi 2010. aasta septembrist detsembrini.

Küsi infot reklaami ja andmete avaldamise kohta Kaubanduskoja koostööpartnerilt:
Ekspresskataloogide AS • Tel: 626 6910

Lisainfo väljaande kohta: Piret Salmistu
Tel: 604 0060 • E-post: piret@koda.ee

TÄNA LEHES:

- ▶ Võlaõigusseaduse ja tarbija-kaitseaduse muudatustest
- ▶ Uuest liiklusseadusest ja liikluseeskirja regulatsioonist
- ▶ Tagatisfondi seaduse muudatustest
- ▶ Nõuded ehitusprojektide sisule ja vormile muutuvad arusaadavamaks
- ▶ Ekspordi Akadeemia: Eesti ettevõtja suhtleb liiga palju e-posti teel
- ▶ Koostööst klasterites

Iga liige loeb! | www.koda.ee

Ekspordi Akadeemia SEMINARID 2010/2011

**EKSPORDI
AKADEEMIA**

Välisurgudele minnes tuleb ettevõtte juhil leida lahendusi uute väljakutsetele. Eri turud nõuavad eri lahendusi. Ekspordi Akadeemia seminarisari on koostatud eesmärgiga et ettevõtte juhatavad isikud saaksid teadmisi, inspiratsiooni ja ideid enda tegevuse konkurentsivõimet arendada. Valgustame võtmetegevusi rahvusvahelistumise perspektiivist kõrgetasemeliste lektorite juhendamisel. Lektoreid on kutsutud nii välismaalt kui Eestist. Kõik on enda valdkonna tunnistatud autoriteetid, mitte ainult teorias vaid ka praktikas.

SEMINARID TIPPUJUHTEDELE:

MILLIST SUHTLUST KLIENDID OOTAVAD? (11. oktoober)

Kuidas luua tõeliselt väärtuslikke ja tõhusaid kliendisuhteid nii nagu kliendid seda tahavad. Lektorid: Magnus Westerberg*, Jakob Saks. Hind: 800 krooni/51,13 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

EDUKAS JA EFEKTIIVNE MAINEKUJUNDUS (27. oktoober)

Väga sageli on peale füüsilise, intellektuaalse, inim- ja finantsressursside üheks tähtsamaks ressursiks ettevõtte MAINE. Tony Aperia on selle ala üks tippspetsialistidest maailmas. Lektorid: Tony Aperia*, Juhan Bernadt. Hind: 800 krooni/51,13 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

EFEKTIIVSE KOOSTÖÖ KASUMLIKKUS (10. november)

Tänapäeval on praktiliselt võimatu ühtegi äri teha isoleeritult. Partneritel võib olla teie ärimudelil oluline roll — nad võivad teostada võtmetegevusi teie eest või siis panustada võtmeressurssidesse. Lektorid: Erik M. Bush, Toomas Kuuda, Ott Lumi, Andreas Kaju, Jakob Saks. Hind: 300 krooni/19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

INNOVAATILISED VÕIMALUSED KULUDE

OPTIMEERIMISEKS (8. detsember)

Kulude osas on üks tähtsamaid teemasid tänases majandusolukorras kulude vähendamine. Kuidas optimeerida oma protsesse ja väärtusahelat, et minimeerida kulusid? Lektorid: Jaan Uustalu (Wahlquist), Raidla Lejins ja Norcous esindaja (esineja kinnitamisel), Jakob Saks, Juhan Bernadt. Hind: 300 krooni/19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

KESKASTMEJUHTIDELE:

EDUKAS JA EFEKTIIVNE MAINEKUJUNDUS (27. oktoober)

Väga sageli on peale füüsilise, intellektuaalse, inim- ja finantsressursside üheks tähtsamaks ressursiks ettevõtte MAINE. Tony Aperia on selle ala üks tippspetsialistidest maailmas. Lektorid: Tony Aperia*, Juhan Bernadt. Seminar toimub koos tippjuhtidega. Hind: 800 krooni/51,13 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

EFEKTIIVSE KOOSTÖÖ KASUMLIKKUS (11. november)

Kuidas koostööd arendada, kuidas olla võrgustikus oluline osapool, kuidas võrgustikke toita? Kuidas toimivad erinevad võrgustike vormid, näiteks klastrid? Mis on oluline ühe klastri rajamise ja selles osalemise juures? Lektorid: Erik M. Bush, Toomas Kuuda, Ott Lumi, Andreas Kaju, Mait Palts, Jakob Saks. Hind: 300 krooni/ 19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

INNOVAATILISED VÕIMALUSED KULUDE

OPTIMEERIMISEKS (8. detsember)

Kulude osas on üks tähtsamaid teemasid tänases majandusolukorras kulude vähendamine. Kuidas optimeerida oma protsesse ja väärtusahelat, et minimeerida kulusid? Lektorid: Jaan Uustalu (Wahlquist), Raidla Lejins ja Norcous esindaja (esineja kinnitamisel), Jakob Saks, Juhan Bernadt. Seminar toimub koos tippjuhtidega. Hind: 300 krooni/ 19,17 eurot (hinnale lisandub käibemaks).

* loeng on ingliskeelne

ÕPPEVISIIDID:

Õppepäev Tallinnas — 15. veebruar 2011

Õppevisiit Soome — 2.-3. veebruar 2011

Õppevisiit Rootsi — 2.-3. märts 2011

Õppevisiit Eestis — 16.-17. märts 2011

Visiitide käigus tutvume erinevate organisatsioonidega, kes toetavad ekspordi ning külastame edukaid eksportijaid, analüüsime nende tegevust. Täpse koolitusprogrammiga saate tutvuda Koja kodulehel: www.koda.ee.

Info ja registreerimine:

EVA MARAN

Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

www.koda.ee

Ekspordi Akadeemia korraldamist
kaasrahastatakse
Euroopa Liidu Sotsiaalfondist

EAS
Enterprise Estonia

SIIM RAIE
Peadirektor

Kolm kuud euron

Oktoobrikuu ja 2010. aasta viimase kvartali algus sunnib tahes või tahtmata kalendrisse vaatama ja lugema, kui palju päevi on jäänud Eesti krooni kasutuse lõpuni ja euro kasutuselevõtu alguseni.

Lisaks Ausa hinnastamise kokuleppe kampaaniale oleme Kaubanduskojas alustanud ka koolituste läbiviimist valmistamiseks ettevõtjaid euroks ette. Koolituste kavavad on üles ehitatud võimalikult praktiliselt ning esimesed koolitused on andnud head tagasisidet ettevõtjate murede, aga ka valmisolekuastme ja infovajaduse kohta. Järgnevalt mõned korduma kippuvad küsimused ja vastused neile.

Kuidas jõuab sularaha ettevõtetesse, eriti jaekauplejateni?

Kui te ei ole sellega veel tegelenud, kuid teie ettevõttel on 1. jaanuarist alates igapäevaseks tegevuseks vaja suurt hulka sularaha, siis tuleb viivitamatult pöörduda oma pangakontori poole.

Kõik pangad tegelevad nn lihtsusstatud kaaseeljaotusega. Nende kodulehekülgedel on olemas ka kalkulaatorid ja abivahendid vajaminevate sularahahulkade ja ka nende kaalu (müntide puhul oluline!) väljaarvutamiseks. Igale väikeettevõttel on võimalik tellida ette kuni 10 000 eurot sularaha, mida hakatakse ettevõtetele jaotama juba viis päeva enne rahavahetust.

Mida peab veel teadma sularaha käitlemisest?

Sularahaga kokkupuutuvate ettevõtjate (kaupmehed, teenuseosutajad) jaoks on euro kasutuselevõtt kahene ülesanne – eurode laialijagamine ja kroonide kokku kogumine.

1.-14. jaanuarini toimuval paralleelkäibeperioodil, kui maksevahendina kehtivad nii kroon kui euro, kasvab selliste ettevõtete sularahavajadus hüppeliselt. Valmis tuleb panna nii kassad, makseterminalid kui ka välja õpetada töötajad (arvutamine kahes valuutas, valeraha äratundmine) ning kokku leppida vastutuses (kes vastutab kassa puudujäägi eest).

Pangad on lubanud paralleelkäibe perioodil 200 ja 500-euroseid käibele mitte lasta, kuid nende sattumine Eestisse teistest euroala riikidest ei ole välistatud.

Mis saab raamatupidamisest?

Viimane aeg on pöörduda ka oma raamatupidamistarkvara müüja või arendaja poole. Mõningatel puhudel on vaja vaid versiooniuuendust, mis muudab konverteerimise automaatseks. Vanemate programmide puhul ja kui raamatupidamistark-

vara on seotud muude infolahendustega võib olla vaja eraldiseisvaid programmeerimistöid.

Üldine printsiip on, et 2010. aasta tuleb lõpetada ja kokku arvestada kroonides ja alates 1. jaanuarist on kõik eurodes. Raamatupidamistoimkond on välja andnud ka juhendi raamatupidajatele (RT) juhend nr 18 „Euro kasutuselevõtt“ www.easb.ee), mis käsitleb neid küsimusi detailselt.

Mis on kõige suurem muudatus?

Minu arvates on kõige suurem muutus harjumine müntidega – mitte ainult nende füüsiliste omadustega (kaal, materjal), vaid ka mõttega, et üks eurosent on raha. Hinnad

Kõige suurem muutus on harjumine müntidega – mitte ainult nende füüsiliste omadustega, vaid ka mõttega, et üks eurosent on raha. Hinnad saavad olema sendi täpsusega, palgad samuti.

saavad olema sendi täpsusega, palgad samuti. Muidugi sunnivad ka müntide füüsilised omadused läbi mõtlema nende hoiustamise, transpordi ja muu. **T**

Olulisi tähelepanekuid:

- 1. jaanuar on riigipüha ja 2. jaanuar pühapäev. Kas teie asutus/ettevõtte on avatud?
- Õppige selgeks nii euro kui krooni kupüüride ja müntide väärtus teises valuutas (100 krooni = 6,39 eurot, 5 eurot = 78,23 krooni).
- Ümardamisreeglid on lihtne matemaatika, mitmeti tõlgendamise võimalusi pole ja kurss on kõigile sama – 15,6466.

Sisukord

Juhtkiri

Kolm kuud euroni 3

Seadusandlus

Ettemaksupiirang võlaõigusseadusest kaob, kuid täpsustub tarbijakaitseseadus 5

Tähelepanu, uus liiklusseadus! 6

Tagatisfondi seaduse muudatused 8

Nõuded ehitusprojektidele 9

Koja gallupid

9

Euroopa uudised

10

Ekspordi Akadeemia

Millist suhtlust kliendid ootavad? – mõtteid Ekspordi Akadeemialt 12

Innovatsiooniveerg

Eesti ettevõtete koostöö klasterites kogub hoogu 13

Tagasivaade

Majandusteemaline pärestlõuna Pärnus 14

Juhtimisveerg

Tony Blairi napsitamisest ja Urmas Sõõrumaa pendlist 15

Teated

16

Koostööpakkumised

19

Riigihanketeated

20

Liikmelt liikmele

21

Juubilarid

22

Kalender

- 7. oktoober** Seminar „Tere EURO ehk mitmekülgset rahvusvaluuta vahetusest”
Narvas (vene keeles)
- 8. oktoober** Kuressaares (eesti keeles)
Osalemine on tasuta. Palume eelnevalt registreeruda.
Lea Aasamaa • Tel: 604 0090 • E-post: lea@koda.ee
- 7. oktoober** Seminar „Ekspordi pärestlõuna Ekspordi Akadeemiaga”.
Mida peab ettevõtja teadma enne, kui alustab ekspordiga?
Sokos Hotel Viru Konverentsikeskuses (Viru väljak 4, Tallinn)
Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
- 11. oktoober** Ekspordiplaani koostamise koolitus Tartus
Hotellis Kantri (Riia mnt 195, Tartu)
Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
- 11. oktoober** Ekspordi Akadeemia seminar
„Millist suhtlust kliendid ootavad?” tippjuhtidele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 12. oktoober** Ekspordiseminar „Ülevaade Eesti ettevõtjate ekspordiprobleemidest”
Eesti Teaduste Akadeemias (Kohtu 6, Tallinn)
Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
- 18., 19. ja 25. okt** Ekspordiplaani koostamise koolitus Jõhvis
Kaubanduskoja Jõhvi esinduses (Pargi 27, Jõhvi)
Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
- 19. oktoober** Seminar „Aktuaalsed maksumuudatused ning
maksuprobleemid kohtupraktikas”
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Kati Krass • Tel: 443 0989 • E-post: kati@koda.ee
- 20. oktoober** Krediidijuhtimise seminar finants- ja krediidijuhtidele, raamatu-
pidajatele ja teistele antud teemaga kokku puutuvatele isikutele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Marju Naar • Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee
- 21. oktoober** Seminar „Töölepinguseaduse rakendamise praktika”
Clarion Hotell Euroopa Konverentsikeskuses (Paadi 5, Tallinn)
Toomas Hansson • Tel: 744 2196 • E-post: toomas.hansson@koda.ee
- 25. oktoober** Välismessikoolitus Pärnus
TÜ Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Lidia Friedenthal • Tel: 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee
- 26. oktoober** Turu-uuringute koostamise koolitus Pärnus
TÜ Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Haili Kapsi • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee
- 27. oktoober** Ekspordi Akadeemia seminar „Edukas ja efektiivne mainekujundus”
tipp- ja keskastmejuhtidele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 28. oktoober** Äriseminar ja kontaktkohtumised Peterburis
Priit Raamat • Tel: 604 0081 • E-post: priit@koda.ee
- 10. november** Ekspordi Akadeemia seminar
„Efektiivse koostöö kasumlikkus” tippjuhtidele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 11. november** Ekspordi Akadeemia seminar
„Efektiivse koostöö kasumlikkus” keskastmejuhtidele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee
- 23.–24. nov** Kontaktkohtumised säästliku ehitusega
tegelevatele ettevõtjatele ja organisatsioonidele Västeras, Rootsis
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 1. detsember** Kontaktkohtumised AgroMatch ja firmakülastused
põllumajandusmessi Agromek 2010 raames
Kristy Tättar • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee
- 8. detsember** Ekspordi Akadeemia seminar „Innovaatilised võimalused
kulude optimeerimiseks” tipp- ja keskastmejuhtidele
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Eva Maran • Tel: 604 0083 • E-post: eva@koda.ee

MAITS PALTS

Politiikakujundamise- ja õigusosakonna juhataja

Ettemaksupiirang võlaõigusseadusest kaob, kuid täpsustub tarbijakaitse seadus

Juba mõnda aega on teemaks olnud nn ettemaksupiirangutega seotud küsimused ehk see, kas kaupleja peaks saama nõuda tarbijalt ka enama kui 50% ettemakse tasumist või mitte.

Piirangule on olnud nii toetajaid kui ka vastaseid, kuid enamasti on ühel meelel olnud vähemasti selles, et praegune regulatsioon õiguslikult ei tööta ega ole kokkuvõttes kasuks ei tarbijatele ega ettevõtjatele. Ettemaksu 50% piirangu probleem võlaõigusseaduses on olnud õhus teravamalt juba ligemale kaks aastat. Selle käigus on tõusetunud mitmeid eriarvamusi ettevõtjate ja järelevalve teostajate vahel, mille hulgas on nii neid, kus lahendus on leitud, kuid neidki, mis jäänud lahenduseta. Seetõttu on seaduse kiire muutmine ka Kaubanduskoja arvates igati tervitatav ning arvestades eelnõu viimases versioonis väljapakutud lahendust, ka ettevõtjatele sobiv. Lisaks on meie hinnangul ettemaksult piirangu praegusel kujul kaotamine ka vastavuses kohalike ja rahvusvaheliste kaubandustavadega. Vaevalt tuleks ka täna keegi selle peale, et maksta pool bussipiletist sõidu alguses ja teine pool lõpus.

On mitmeid valdkondi, kus tavaks, et toote või teenuse eest makstakse 100% ette ning seda aktsepteerivad ka tarbijad, sest see on mugav ja tehingu kulusid arvestades tihti ka soodsam. Samuti on neid valdkondi, kus tasu makstakse täielikult pärast

teenuse või kauba saamist, või lepitakse kokku ettemaksus, mis jääb oluliselt alla poole ostuhinnast. Teiselt poolt on õigus neilgi, kes väidavad, et täieliku ettemakse tasumise korral suureneb tarbijate risk. Kuid, kas siis riski maandamise nimel peaks olema kõik muud variandid

Tarbijakaitse seaduse täienes ei ole enam rohkem kui 50% ettemaksu kohta sõlmitud lepingud tühiõigused, kuid üldjuhul tuleb tarbijale pakkuda ühe maksevariandina ka kuni 50% ettemakse tasumist.

keelatud? Miks keelata nt seda, kui tarbija ise valib erinevate makseviiside hulgas täieliku ettemakse tasumise, sest see on mugavam ja võibolla pakub kaupleja sel puhul toodet või teenust ka mõnevõrra odavamalt.

Võlaõigusseaduse ja tarbijakaitse seaduse muudatustega eelnõu on tänaseks jõudnud Riigikogu lauale ning kannab numbrit 813 SE. Eelnõus on mitmeid olulisi muudatusi ning üks neist ettemaksupiirangu kaotamine võlaõigusseadusest. Et tarbija huvid põhjendamatult ei kahjustuks, täieneb kompromissi

tulemusena tarbijakaitse seadus. Enam ei oleks rohkem kui 50% ettemaksu kohta sõlmitud lepingud tühiõigused, kuid üldjuhul tuleks tarbijast kliendile siiski pakkuda ka ühe maksevariandina kuni 50% ettemakse tasumist. Seletuskirjast võib selle kohta lugeda, et õiguselguse saavutamiseks lepingulistest suhetes viiakse seni VÕS § 213 lg 4 sätestatud keeld muudetud kujul üle tarbijakaitse seadusesse. Sisuliselt tähendab see, et poolt ostuhinda ületava ettemaksu nõudmise piirang kujutab endast edaspidiselt vaid avalik-õiguslikku keeldu, mille rikkumine annab järelevalve teostajale (Tarbijakaitseametile) õiguse teatud juhtudel kauplejat karistada, kuid millega vastuollu minek ei mõjuta tarbijaga sõlmitud lepingu kehtivust.

Tarbijakaitse seadusesse lisatav uus säte hakkaks seaduse jõustudes nägema välja sarnaselt: Tarbijalemüügi ja tarbijatöövõtu korral on keelatud kokku leppida suuremas ettemaksus kui pool ostuhinda või töövõtjale makstavat tasu. Esimeses lauses nimetatud keelu rikkumine ei too kaasa ettemaksu kokkuleppe tühiõigust. Üle-eelmises lauses toodud kokkuleppe (üle poole ettemaksu tasumine) keeldu ei kohaldata, kui:

- 1) lepingu kogusumma on väiksem kui pool Vabariigi Valitsuse kehtestatud töötasu alammäära;
- 2) poolt ostuhinda või töövõtjale makstavat tasu ületava ettemaksu tasumine on lepingu olemust arvestades mõistlik, või
- 3) kui tarbijale pakutakse lepingu sõlmimisel ühe võimalusena tasuda ettemaksuna kuni pool ostuhinnast või töövõtjale makstavast tasust.

Nagu näha on tarbijakaitse seadusesse lisatav poole ettemaksu nõudmise piirang siiski seni võlaõigusseaduses sätestatust mõnevõrra erinevalt, võttes arvesse seda, et teatud juhtudel on täie ostuhinna või töövõtjale makstava tasu suuruse ettemaksu nõudmine lepingu olemust arvestades põhjendatud ning ka tarbija enda huvi võib olla suunatud sellele, et ta saaks ettemaksu tasuda täies ulatuses, mistõttu pole õige senine absoluutne ettemaksu piirang. Samuti võiks ettemaksu tasumist nõuda ka suhteliselt väiksemate summade puhul ning siis kui üle poole ettemaksu tasumise võimalus oli vaid üks mitmest. Näiteks on lubatud sellised olukorrad, kus tarbija saab valida, kas maksta 50% kohe ja 50% kauba kätte saades või maksta 100%

kohe. Kui selline valik on antud, ei ole tegemist keelu rikkumisega.

Samas eelnõus on veel mitmeidki teisi muudatusi. Enamik neist on otsesemalt või kaugemalt seotud erinevate direktiivide ülevõtmisega, milledest mõnede osas oleks ilma muudatuseta Eestit ka rikku- misenetlus tõenäoliselt ootamas.

Üks olulisemaid neist puudutab ar- vete tasumise tähtaega, kui vas- tavas ei ole varem kokku lepitud. Nimelt ütleb direktiivi 2000/35/EÜ art 3 lõige 1b, et liikmesriigid taga- vad, et kui maksekuupäeva või tähtaega ei ole lepingus kindlaks määratud, tuleb intressi hakata maksuma automaatselt ilma, et selleks oleks vaja meeldetuletust. Kehtiva võlaõigusseaduse, täpse- malt selle § 82 lg 3 järgi, tuleb ko- hustus, mille täitmise aega ei ole

Muudatusega paraneb küll õigusselguse, kuid seevastu olulisemaks muutub ilmselt kokkulepete tähtsus.

Kui soovite, et tehingule kohal- duksid teistsugused makse- tingimused on soovitatav need võimalikult täpselt ka kokku leppida ja kirjalikult vormistada.

kindlaks määratud ja see ei tulene võlasuhte olemusest, täita mõist- liku vajaliku aja jooksul pärast lepingu sõlmimist või muul alusel võlasuhte tekkimist, arvestades kohustuse täitmise kohta, viisi ja olemust. Võrreldes direktiivist tuleneva regulatsiooniga on leitud, et see ei ole piisavalt täpne. Lisa- tava paragrahvi järgi muutub tasu kokkuleppe puudumise korral sis- senõutavaks hiljemalt 30. päeval alates arve või muu sellise makse- ettepaneku võlgniku kätte jõud- misest. Seda siiski vaid juhul, kui võlgnik ei saa arvet enne kauba, teenuse või muu hüve kätte (näiteks kasutuslepingute puhul)

saamist või kui ta on kauba, tee- nuse või muu hüve kätte saanud, kuid pole selge, millal arve tema kätte jõuaks. Sellistel juhtudel hakatakse tähtaega lugema alates hüve kättesaamisest. „Kui vastas- tikuse lepingu puhul ei ole tasu maksmise tähtpäeva või tähtaega kokku lepitud, muutub tasu maks- mise kohustus sissenõutavaks hiljemalt 30 päeva möödumisel:

- alates arve või muu sellise mak- seettepaneku võlgniku kätte jõudmisest;
- kauba, teenuse või muu hüve saamisest, kui arve või muu makseettepaneku võlgniku kät- te jõudmise aeg ei ole selge või kui võlgnik saab arve või mak- seettepaneku enne kauba, tee- nuse või muu hüve saamist;...”

Kokkuvõttes võib öelda, et vastava muudatuse lisamine tähendab küll õigusselguse paranemist, kuid seevastu olulisemaks muutub ilm- selt kokkulepete tähtsus. Kui soo- vite, et tehingule kohalduksid teistsugused maksetingimused on soovitatav need võimalikult täpselt ka kokku leppida ja kirjalikult vormistada. Vastav muudatus seaduses puudutab ka tarbijatega sõlmitud lepinguid.

Lisaks puudutab eelnõu ka tüüp- tingimuste regulatsiooni, kuid mil- le detailsust ja spetsiifilisust arvestades oleks nende käsitle- mine väga mahukas. **I**

Eelnõu ja sellele lisatud sele- tuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel www.riigikogu.ee, otsides eelnõud nimega „Võla- õigusseaduse ja tarbijakaitse- seaduse muutmise seadus 813 SE”.

Esmalt väärib mainimist asja- olu, et seadus on üles ehitat- tud nii, et iga liikleja leiaks ennast puudutavad sätted võimalikult kiiresti üles. Nii on nt jalakäijat, juhti, mootorsõiduki juhtimist jne puudutavad sätted koondatud eraldi osadesse. See peaks hõlbus- tama vajalike sätete ülesleidmist kõigi jaoks.

Muudatused seoses juhilubade jm autodokumentidega

Esiteks, kui juhil on kaasas isikut tõendav dokument, ei ole Eesti pii- res juhiloa ja registreerimistunnis- tuse kaasaskandmine enam ko- hustuslik.

Viimase dokumendi kaasaskand- mine on siiski kohustuslik, kui juht ei ole kantud liiklusregistrisse omanikuna, vastutava kasutajana, kasutajana või kui omanik, vastu- tav kasutaja või kasutaja ei viibi sõidukis. Volikiri ehk uue nimega mootorsõiduki kasutamise kirjalik nõusolek peab olema juhul, kui juht soovib Eestis registreeritud sõidu- kiga sõita Eestist välja mitte Euroo- pa Liidu liikmesriiki ja tema nimi ei ole kantud kasutajana registreeri- mistunnistusele. Kirjalikku nõus- olekut ei pea olema, kui omanik või registreerimistunnistusele kasuta- jana kantud isik on kaassõitja.

Juhiloa kehtivusperiood on 10 aastat ning iga 10 aasta (teatud juh- tudel vanusest sõltuvalt 5 aasta) järel peab juht läbima tervisekont- rolli. Kusjuures ettenähtud ajal uue tervistõendi mitteesitamise korral peatub juhtimisõigus. Vastava ko- hustuse õigeaegse täitmise taga- miseks saab inimene endale tellida meeldetuletuse mobiiltelefonile või e-postile kodanikuportaali www.eesti.ee kaudu. Neil, kes on läbinud tervisekontrolli enne 2009. aasta 7. juunit, kehtib tervisetõend kuni juhiloa kehtivuse lõpuni.

Soovitatav on igaühel üle kontrollida oma tervisetõendi kehtivus aad- ressil <https://paberivaba.ark.ee>, sest mõnel juhul on tervisetõendil märgitud eraldi kehtivusaja lõppe- mise kuupäev.

Mootorsõidukite tulede kasutamine

Halva nähtavuse korral või pimedas ajal valgustamata teel peatatud või pargitud mootorsõidukil peavad põlema ääre- ja numbrituled. Asulavälisel teel tuleb lisaks kasu- tada ka ohutulesid. Asulateel pea- tatud sõidukil ei tohi põleda kaug- ega udutuled, välja arvatud juhul, kui udutulesid kasutatakse lähitulede asemel. Asulateel pargitud sõidukil ei tohi põleda lähi-, kaug- ega udu- tuled. Asulatee vasakul teepoolel peatatud sõidukil ei tohi põleda ka lähituled. Udu- tuled võivad põleda sõidu ajal koos esituledega udust või sajast põhjustatud halva nähtavuse korral. Sõidu ajal võib eesmise udu- tulesid kasutada ka lähitulede asemel. Muu hulgas nõuab seadus, et juht peab viima kaugtuledele lähituledele üleminekul sõidukiiruse vastavusse uue nähtavusulatusega. Möödasõitu alustades võib mööda- sõidu kavatsusest anda juht märku ka kaugtulede lühiajalise vilguta- misega.

Uus seadus pöörab olulist tähelepanu ohutusnõuetele

Uuenduslik on kindlasti see, et sõidukite ohutut pikivahe väljen- datakse sekundites. Nimelt, asula- sisesel teel peab vastav pikivahe olema vähemalt 2 ning asulavälisel teel vähemalt 3 sekundit. Seadus kohustab muuhulgas halva nähta- vuse korral ja pimedas ajal asula- välisel teel hädapeatamise korral autost sõiduteele väljumisel ja sõi- duteel viibimisel kandma ohutus- vesti (neoonvest). Vest peab olema juhi käeulatuses, sest see peab sel-

MART KÄGU

Poliitikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Tähelepanu, uus liiklusseadus!

1. jaanuarist 2011 jõustub uus liiklusseadus, mis koondab endasse nii olemasoleva liiklusseaduse kui ka liikluseeskirja regulatsiooni ning toob kaasa sealjuures olulisi muudatusi, mida käsitlem allpool ülevaatlilikult.

jas olema juba sõidukist väljumisel. Täiendavalt muudetakse turvavöö kasutamise nõudeid. Seadus sätestab, et turvavöö kasutamine pole kohustuslik üksnes kolmel juhul: jääteel, tööülesannete täitmisel, kui peatuste vahemaa ei ületa 100 meetrit ning asjaomase arstitõendi olemasolul. Seega peavad uuest aastast ka taksojuhid ja sõiduõpetajad kasutama turvavööd. Lisaks on juhil keelatud kasutada telefoni ilma käsi vabaks jätva vahendita ning sõiduki liikumise ajal hoida telefoni käes. Kehtiva reeglistikuga võrreldes laieneb telefoni kasutamise keeld ka asulaväliste teedele. Uuendusena on sisse toodud peatugede sättimise kohustus. Selle kohaselt peavad juht ja sõitjad reguleerima peatoed enne sõitu nii, et need toetaksid pead kuklast ning juhil on keelatud sõidutada sellist sõitjat, kes ei ole nõuet täitnud. Regulasioon täieneb oluliselt ka juhtimisõiguse peatumise osas. Täpsemalt tuleb eristada juhtimisõiguse peatumist, peatamist ja äravõtmist. Juhtimisõigus peatub juhiloa kehtivusaja möödumisel ja tervisetõendi mitteesitamise korral. Juhtimisõigus peatatakse juhiloa võltsimise kahtluse ja juhi tervisenõuetele mittevastavuse korral. Juhtimisõigus võidakse ära võtta karistusena liiklus-

alase süüteo toimepanemise eest. Mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmise aluseks on ka Eesti juhiloa omaniku juhtimisõiguse äravõtmine Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis ja Šveitsis, kui selle kohta on seal jõustunud politsei- või kohtuotsus.

Juhtimisõiguse peatamise, äravõtmise või kehtetuks tunnistamise korral tuleb juhiloa loovutada (loovutamiskohustust pole tervisetõendi aegumise puhul) ning selle nõude rikkumise eest võidakse määrata sunniraha tasumine kuni 640 eurot (~10 000 kr). Kui isikult on juhtimisõigus karistusena ära võetud 6-12 kuuks, saab juhtimisõiguse taastada liiklusteooriaeksami uuesti sooritamisega. Vastava eksami võib sooritada ka ajal, mil juhtimisõigus on karistusena ära võetud, kuid juhtimisõigus taastub ikkagi pärast karistuse tähtaja möödumist. Kui isikult on juhtimisõigus karistusena ära võetud 12 kuuks või kauemaks, saab mootorsõiduki juhtimisõiguse taastada, kui isik sooritab nii liiklusteooria- kui ka sõidueksami. Teooriaeksami võib sooritada ka ajal, mil juhtimisõigus on karistusena ära võetud, kuid sõidueksamit ei saa sooritada enne karistuse tähtaja möödumist.

Töölepingu ja ka muude võlaõiguslike lepingute alusel töötavate juhtide töö- ja puhkeaja kohta ütleb seadus järgmist: Juhi keskmine iganädalane tööaeg, sealhulgas ületunnitöö, ei tohi ületada 48 tundi. Iganädalast tööaega võib pikendada 60 tunnini juhul, kui nelja (teatud tingimustel ka 6 kuu) järjestikuse kuu keskmine tööaeg ei ületa 48 tundi nädala kohta. Kui juht töötab

Juhtimisõiguse peatamise, äravõtmise või kehtetuks tunnistamise korral tuleb juhiloa loovutada ning selle nõude rikkumise eest võidakse määrata sunniraha tasumine kuni 640 eurot (~10 000 kr).

kella 00.00 ja 06.00 vahelisel ajal, ei tohi igapäevane tööaeg ületada kümnet tundi iga 24-tunnise aja vahemiku kohta. Tööaja jooksul ei tohi juht töötada ilma vaheajata kauem kui kuus järjestikust tundi. Kui tööaeg kokku on kuus kuni üheksa tundi, tuleb see katkestada vähemalt 30-minutiliseks vaheajaks, ja kui tööaeg on kokku üle üheksa tunni, vähemalt 45-minutiliseks vaheajaks.

Mainimist väärib kindlasti see, et mootorsõiduki kohta liiklusregist-

risse kantud registerpandi andmed saavad avalikuks ning keegi ei või end vabandada liiklusregistrisse registerpandi kohta kantud andmete mitteteadmise. Teisisõnu panakse selle sättega isikule sõidukitega tehingute tegemisel kohustus tutvuda liiklusregistriga, sest hiljem ei ole tal võimalik tugineda väitele, et ta ei teadnud registrisse kantud pandi olemasolust ja seega ei tohiks see temale justkui laieneda.

Oluline on teada ka seda, et sõidukit võib teiseks uue seaduse järgi ainult juhul, kui sõiduki juures ei viibi sõiduki juhti, omanikku või valdajat või kui asjaosalised keelduvad valesi pargitud sõiduki poolt tekitatud takistuse või ohu kõrvaldamisest. **T**

Tuleb rõhutada, et eeltoodu oli põgus ülevaade uue liiklusseaduse jõustumisega kaasnevatest muudatustest. Uue liiklusseadusega saab täpsemalt tutvuda Riigi Teatajas aadressil: <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13335732>.

Asjakohast infot leiab ka Maanteeameti poolt spetsiaalselt uue liiklusseaduse jõustumisega seoses loodud veebilehelt: www.mnt.ee/liiklusseadus2011.

KOIDU MÖLDERSON
Poliitikakujundamise- ja õigusosakonna jurist

Tagatisfondi seaduse muudatused

Riigikogu menetlusse on võetud tagatisfondi seaduse muutmise eelnõu, mille eesmärk on ennekõike võtta üle nn hoiuste tagamise direktiiv (2009/14/EÜ) ning mille muudatustega soovitakse tõsta hoiustajate kindlustunnet ja tagada finantssektori suurem stabiilsus.

Tagatisfond on avalik-õiguslik juriidiline isik, mis kogub krediitiasutustelt, investeerimisasutustelt ja kohustuslike pensionifondide valitsejalt ja pensionilepinguid sõlmivatelt kindlustusandjalt ühekordseid ja kvartali-osamakseid, et hüvitada vajadusel (s.o krediitiasutuse moratooriumi, pankroti, tegutsemise lõpetamise vms juhul) hoiustajatele krediitiasutusse paigutatud hoiused, investoritele investeringud ning osakomanikele pensionifondivalitseja poolt tekitatud kahju.

Hoiuste tagamise süsteem loodi Eestis 1998. aastal ja teistes Euroopa riikides juba alates 1970nendatest aga tingituna finantskriisist peeti vajalikuks ühtlustada Euroopa Liidus hoiuste tagamise süsteemi ja seeläbi ka tõsta hoiustajate ja investorite usaldust finantssektori suhtes. Taoline ühtlustamine on eelkõige vajalik, kuna pangandus ei ole pelgalt enam ühe riigi põhine, vaid üks kontsern võib tegutseda mitmetes riikides korraga. Samas on oluline, et pangakliendid saaksid oma hoiused kätte panga sattumisel raskustesse samas suuruses ja sama kiiresti olenemata sellest, millise riigi pangakontoris nad on sõlminud lepingu.

Sellest tulenevalt peamisteks direktiivist lähtuvateks muudatusteks oli hoiuste tagamise piirmäär viimine 20 000 eurolt 50 000 euroni ning 2010. aasta lõpuks tuleb kehtestada iga hoiustaja kõigi tagatud hoiuste suuruseks kokku 100 000 eurot. Samuti lühendatakse hoiuste hüvitamise perioodi 3 kuult 20 tööpäevani.

Hetkel Eestis hüvitatakse hoiuseid 100% ulatuses, kuid mitte rohkem kui 782 330 krooni ehk 50 000 euro suuruses summas, investeringud hüvitatakse 100% ulatuses kuid mitte rohkem kui 313 000 krooni (20 000 euro) suuruses summas ning kohustusliku pensionifondi osakomanike kahju hüvitatakse summas täies ulatuses kuni 156 400 krooni (10 000 eurot) ja sealt edasi 90% ulatuses.

Võrdluseks teiste riikidega: Soome ja Rootsi hoiustajatele hüvitatakse 50 000 euro ulatuses, Suurbritannias 50 000 naela ja USAs 100 000 dollari ulatuses. Taoline hoiuste piirmäär tõstmine suuremat hulka hoiustajaid siiski ei puuduta, kuna nagu toodud eelnõu seletuskirjas Tagatisfondi andmetel, on keskmine hoius ühe hoiustaja kohta Eestis suhteliselt väike. 31.12.2009. aasta

seisuga oli ca 70% Tagatisfondi poolt tagatavaid hoiuseid alla 40 000 krooni (2556,5 euro). Üle 50 000 euro suuruste hoiuste osakaal moodustab arvuliselt üksnes 0,7% tagamisele kuuluvate hoiuste arvust. Samas hoiuste hüvitamise perioodi lühendamine 3 kuult 20 päevale on olulise positiivse mõjuga kõigile hoiustajatele, kuna hoiustesse paigutatud summade kinnihoidmine mitu kuud võib paljudel juhtudel hoiustajad raskesse finantsseisundisse viia.

2010. aasta lõpuks tuleb kehtestada iga hoiustaja kõigi tagatud hoiuste suuruseks kokku 100 000 eurot. Samuti lühendatakse hoiuste hüvitamise perioodi 3 kuult 20 tööpäevani.

Täna on Tagatisfondi kaitse alt välja jäetud Eesti suurettevõtjate hoiused, samas on mitmes EL liikmesriigis (eelkõige just Põhjamaades) ka suurettevõtjate hoiused riikliku tagatissüsteemi poolt tagatavad. Seetõttu on tagatisfondi hoiuste tagamise skeemi eelnõusse lisatud ka suurettevõtjate hoiused. Kuna praktikas on tekkinud küsimusi, kas tavapärasest hoiuseintressist kõrgema intressiga hoiused (nt inves-

teerimishoiused) kuuluvad Tagatisfondi poolt hüvitamisele või mitte, siis on täpsustatud eelnõuga, et kõik hoiused, olenemata intressimäärast, kuuluvad tagamisele ja hüvitamisele.

Nii notarite kui ka kohtutäiturite ametikontodel hoitavad summad, mis kuuluvad kolmandatele isikutele kuuluvad eelnõu kohaselt edaspidi tagatavate hoiuste süsteemi järgi hüvitamisele. Nõnda tuleb notarite ja kohtutäiturite ametikontodel hoitavate kolmandate isikute raha käsitleda isikute lõikes eraldi ning kohaldada iga isiku vahendite suhtes ka eraldi hüvitamise piirmäär. Mis lühidalt tähendab, et iga isikul, kes on näiteks kandnud tehingu tarvis raha notari ametikontole, on õigus hüvitisele kuni 50 000 euro (tulevikus siis 100 000 euro) suuruses, seda muidugi juhul kui kontopidajaks olev pank muutuks maksejõuetuks. **T**

Täpsemalt saab tagatisfondi seaduse muutmise seaduse eelnõuga tutvuda Koja veebilehel <http://www.koda.ee/?id=1300> ning oodatud on ka kommentaarid ja küsimused e-posti-aadressile koidu@koda.ee.

Nõuded ehitusprojektidele

KOIDU MÖLDERSON

Poliitikaajundamise- ja õigusosakonna jurist

25. septembril jõustus majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus „Nõuded ehitusprojektile” ning sellega kaotas kehtivuse määrus „Nõuded ehitusloa taotlemisel esitatavale ehitusprojektile”. Uue määrusega peaksid nõuded ehitusprojektide sisule ja vormile arusaadavamaks muutuma. Samuti aitab see kaasa ehituskvaliteedi paranemisele, vähendades vaidlusi ehitussektoris nii hangete läbiviimisel kui tööde teostamisel.

Üleminekuperiood kehtib kuni 2011. aasta alguseni

2011. aasta alguseni kehtib aga üleminekuperiood, mille kohta ütleb määrus, et enne 2011. aasta 1. jaanuari ehitusloa taotluseks esitatud ehitise ehitusprojekt loetakse nõuetele vastavaks ka siis, kui ehitusprojekt vastab koostamise hetkel kehtinud nõuetele. Ehk enne käesoleva määruse jõustumist hakkamist koostatud ehitusprojektid ja millele taotlus ehitusloa saamiseks esitatakse enne järgmise aasta algust, on määrustepärased.

Muudatuste välja töötamisel on järgitud standardites EVS 811:2006 ja EVS 907:2010 toodud üldisi põhimõtteid ja selle alusel kujunenud praktikad, laskumata siiski nimetatud standardite detailsusteni. Nõnda tuuakse määruses üksnes kõige üldisemad nõuded ehitusprojektile seliselt, et määrus oleks vahelülis

Tutvu määrusega Riigi Teatajas:

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13359325>.

ehitusseaduse ning standardite ja hea tava vahel. Rõhutatud on ka, et määrusega kehtestatakse ehitusprojektile vaid üldised nõuded ja nõnda jääb tellijale ja projekteerijale alati õigus kokku leppida täpsemas ehitusprojekti dokumentatsioonis ning teha kokkuleppeid standardite kasutamises.

Määrus sätestab minimaalsed nõuded ehitusprojekti dokumentide arengujärkudele ehk staadiumitele ja ehitusprojektiga seonduvatele dokumentidele. Määrusega defineeritakse ehitusprojekt, milleks on siis on ehitise või selle osa ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike dokumentide kogum, mis koosneb seletuskirjast, tehnilistest joonistest, hooldusjuhendist ning kohalikule omavalitsusele kirjaliku nõusoleku, ehitusloa ja kasutusloa taotlemisel esitatavatest tehnilistest andmetest. Täpsustatakse, kuidas peab olema ehitusprojekt vormistatud, mis andmeid sisaldama ning öeldud, et ehitusprojekt peaks olema loetav, vastuoludeta ning erialaspetsialistile arusaadav ja üheselt mõistetav. Sätestatakse ehitusprojekti kolm staadiumit: eelprojekt, põhiprojekt ja tööprojekt. Samuti kehtestatakse nõuded erinevatele ehitamisega kaasnevatele dokumentidele nagu ehitise eskiis, ehituse organiseerimise kava, tootejoonised jms, mis on ehitusprojekti koostamisega vahetult seotud. Kehtestatud on ka erinevad nõuded ehitise lammutamiseks mõeldud ehitusprojektidele. **T**

Koja gallupid

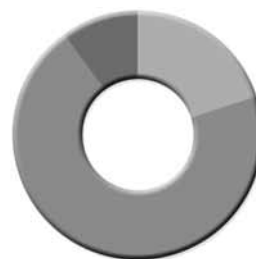
Kas peate mõistlikuks, et tööandja võib kasutada töötajate värbamisel informatsiooni saamiseks avalikke allikaid (internet, ajalehed jms)?

- Jah – 72%
- Jah, kuid peaks töötajat info otsimisest teavitama – 16%
- Jah, kuid peaks töötajat saadud infost teavitama – 4%
- Jah, kuid töötajal peaks jääma õigus keelata otsimine – 4%
- Ei – 4%
- Ei oska öelda – 0%

(Vastajaid 25)

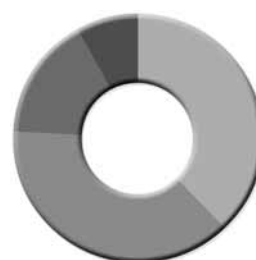
Kas teate, et tehnoarajatiste talumiskohustuse eest on kinnistu omanikul õigus nõuda tasu?

- Jah, ja olen nõudnud selle maksmist – 20%
- Jah, kuid pole nõudnud selle maksmist – 70%
- Ei tea – 10%

(Vastajaid 10)

Kas peate vajalikuks eksporditoetuse taotlemisel kohustuslikku eelnõustamist EAS juures?

- Jah – 38%
- Jah, kuid eelnõustamist võiks läbi viia ka mõni muu professionaalne nõustaja – 38%
- Ei – 16%
- Ei oska öelda – 8%

(Vastajaid 13)

Euroopa Komisjon: elektroonika-kaupade internetist ostmine on nüüd turvalisem

Tänu Euroopa Liidu tarbijakaitseametite tehtud ühiskontrollile on elektroonika-kaupade internetist ostmine senisest turvalisem. Elektroonika-kaupade müüvatest veebilehtedest, mille vastavust tarbijakaitse eeskirjadele kontrolliti, on nüüd Euroopa Liidu nõuetega kooskõlas 84%. 2009. aastal oli selliseid lehti vaid 44%. 2009. aasta mais tõstsid Euroopa Liidu 26 liikmesriigi, Norra ja Islandi tarbijakaitseametid elektroonika-kaupade müüvate internetikaupluste probleemide seas esile eksitavaid teavet tarbijaõiguste kohta, ebaõigeid hindu ja kaupmehe puuduvaid kontaktandmeid. See tõttu teostati ühiskontroll. Euroopa Komisjoni tervise- ja tarbijaküsimuste voliniku John Dalli sõnul on ühiskontrollide eesmärk tagada ELi tarbijakaitsealaste õigusaktide rakendamise tõhusus ning tarbijale esitatud hindade ja muu teabe korrektsus. „Tulemused näitavad, et kontrollidest on kasu. Lisaks tarbijate usalduse kasvule aitavad need ka ausaid ettevõtjaid. Me katsetame ühiseid täitevmeetmeid jätkata ja meil on juba järgmine sektor sihilikul,” lisas Dalli. Kontrolli käigus tuvastatud rikkumiste puhul kohaldati ka trahve ning osa veebilehti suleti. Euroopa Komisjon teatas, et praegu on liikmesriikides käimas järgmine ühiskontroll, mille käigus uuritakse spordi- ja kultuuriürituste pileteid müüvaid veebilehti.

Euroopa Parlamendi Infobüroo Eestis ja teaduskeskus Ahhaa korraldavad 11. septembril Ida-Virumaal Tammiku kaevanduses välikonverentsi „Kuld kupli all!”

Seekordne konverents toimus seikluslikus vormis: selleks, et tuua osalejad Ida-Virumaale tuhamägede ja kaevanduste miljõesse, väljusid Tallinnast ja Tartust eribussid. Konverentsi avasid Euroopa Parlamendi liige Kristiina Ojuland, Kohtla-Järve linnapea Jevgeni Solovjov ning teaduskeskus AHHA juhataja Tiiu Sild. Sellest, mis värvi on energia, kõneles Tartu Ülikooli Tehnoloogia-instituudi direktor Erik Puura. Martin Välliku (Skeptik MTÜ) ettekande teemaks oli „Energia, kui elusate asjade “hinge” andja”. Viru Keemia Grupi tehnikadirektor Meelis Eldermann andis konverentsil osalejatele ülevaate põlevkiviõlist kui keemikaalide ja energia ressursist. „Rikas säästab, vaene saastab, seadus andja vaatab pealt” oli Andres Juure (Tartu Ülikooli Füüsika Instituut) teemaks. Seminari modereeris „Tarkade Klubi” peatoimetaja Arko Olesk. Pärastlõunal sai osaleda kahes töötoas: Martin Välliku pseudoenergeetilises töötoas ja Siim Pikkeri „Nanokohver”. Konverentsile järgnes ekskursioon Viru Keemia Grupi tööstusterritooriumil.

Uus raamistik lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute koordineerimiseks

Euroopa Komisjon võttis vastu ettepaneku, mille peamine eesmärk on luua ELi tasemel uus raamistik müügi ja krediidiriski vahetustehingute koordineerimiseks. Uue raamistikuga antakse liikmesriikide ja ELi reguleerivatele asutustele selged volitused võtta vajaduse korral meetmeid, piiratakse turu killustatust ja tagatakse siseturu tõrgeteta toimimine. Siseturu ja teenuste volinik Michel Barnier sõnas: „Tavaoludes suurendab lühikeseks müük turul likviidsust ja aitab tõhusalt hindasid kujundada. Kuid äärmuslikes turuoludes võib lühikeseks müük võimendada hinnalangust, põhjustades seega ebasabiilsust turgudel ja süsteemseid riske. Täna ettepanekuga suurendatakse läbipaistvust reguleerivate asutuste ja turgude jaoks ning muudetakse reguleerivatele asutustele lihtsamaks riskide tuvastamine riigivõla turgudel. Samuti antakse reguleerivatele asutustele selged volitused piirata või keelata koostöös Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutusega (ESMA) lühikeseks müümist eriolukorras. Ettepanek on järjekordne samm suurema finantsstabiilsuse tagamisel Euroopas.”

Kiire ja ülikiire lairibaühenduse kättesaadavus Euroopa Liidus paraneb 2013. aastaks

Euroopa Komisjon võttis 20. septembril vastu kolm meetet kiire ja ülikiire lairibaühenduse käivitamise ja kasutuselevõtu lihtsustamiseks ELis. Paketi esimese osa moodustab komisjoni soovitus, milles käsitletakse reguleeritud juurdepääsu järgmise põlvkonna juurdepääsvõrkudele ning kus sätestatakse ühtne regulatiivne lähenemisviis seoses juurdepääsuga uutele kiiretele kiudoptilistele võrkudele. Teises osas on raadiospektripoliitika programmi loomise ettepanek, mille eesmärk on edendada raadiospektri tõhusat haldamist ja tagada, et 2013. aastaks oleks traadita lairibaühenduse jaoks kättesaadav piisav spektriala, tänu millele saaks pakuda kiiret lairibaühendust kõrvaliste piirkondade elanikele. Paketi kolmandaks osaks on lairibaühendust käsitlev teatis, milles sätestatakse ühtne raamistik digitaalarengu tegevuskavas seatud eesmärkide saavutamiseks ja kirjeldatakse, kuidas kõige paremini suunata avalikku ja erasektorit investeerima kiiretesse ja ülikiiretesse lairibavõrkudesse. Teatises kutsutakse ELi liikmesriike üles kehtestama kiire ja ülikiire lairibaühenduse võrkude tegevuskavad ning konkreetsed rakendusmeetmed.

Majandus- ja rahandusvolinik Olli Rehn külastas Eestit

Esmaspäeval, 20. septembril külastas Eestit Euroopa Komisjoni majandus- ja rahandusküsimuste volinik Olli Rehn. Koos Euroopa Keskpannga presidendi Jean-Claude Trichet'ga avas ta euro pangatähtede ja müntide näituse Tallinnas AHHA teaduskeskuses ning esines peaettekandega rahvusvahelisel konverentsil, mis oli pühendatud Euroopa ühisraha euro kasutuselevõtule Eestis 1. jaanuaril 2011.

Euroopa Komisjon võttis vastu soolise võrdõiguslikkuse strateegia

Euroopa Komisjon võttis 21. septembril vastu viie aasta strateegia soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks. Strateegia eesmärk on paremini ära kasutada naiste potentsiaali, aidates sellega kaasa ELi üldiste majandus- ja sotsiaaleesmärkide saavutamisele. Strateegias muudetakse Euroopa Komisjoni naiste hartas sätestatud põhimõtted konkreetseteks meetmeteks, mis hõlmavad näiteks naiste suuremat kaasamist ettevõtete juhtimise ja soolise vägivalda probleeme. Strateegiaga nähakse ette terve rida meetmeid, mis on koondatud viie prioriteedi ümber: majandus ja tööturg, võrdne tasustamine, võrdus juhtivatel ametikohtadel, soolise vägivalda probleem ja soolise

võrdõiguslikkuse edendamine ELi väljaspool. Ühtlasi käivitab komisjon iga-aastase tiipasemel soolise võrdõiguslikkuse dialoogi, et hinnata strateegia rakendamisel tehtud edusamme.

Broneeringuinfo välisstrateegia suurendab õiguskindlust ja parandab isikuandmete kaitset

Euroopa Komisjon võttis 21. septembril vastu ettepanekud broneeringuinfo vahetamise kohta kolmandate riikidega. Pakett sisaldab Euroopa Liidu broneeringuinfo välisstrateegiat ning soovitusi Ameerika Ühendriikide, Austraalia ja Kanadaga sõlmitavate uute broneeringuinfo lepingutega seotud läbirääkimisjuhiste kohta. Üha enam riike kasutab broneeringuinfot võitluses terrorismi ja raske rahvusvahelise kuritegevusega. Praegu vahetatakse broneeringuinfot kolmandate riikidega mitmes eri raamistikus, kuid sellise praktika jätkamine mõjutaks negatiivselt nii õiguskindlust kui ka reisijate isikuandmete kaitset. Valdavad, millele tuleb kolmandate riikidega sõlmitavates broneeringuinfo lepingutes tähelepanu pöörata, on isikuandmete kaitse, broneeringuinfo edastamistingimused, lepingu nõuetekohase rakendamise järelevalve ning vastastikkuse põhimõtte tagamine.

Volinik Barnier kohtus Eesti ministritega

Euroopa Liidus peaksid teenused saama samamoodi vabalt liikuda nagu näiteks inimesed ja kaubad. Samas on kogemus näidanud, et teenuste liikumine takerdub tihti turutõkete taha ja seda pole lihtne ellu viia. See omakorda pärsib majanduskasvu ja töökohtade loomist, eriti praegu, majanduslikult keerulistel aegadel. Kuidas Läänemere piirkonnas Läänemere strateegia raames turutõkkeid eemaldada – muu hulgas e-allkirjade ja infotehnoloogilise koostöö läbi – arutasid 17. septembril Tallinnas Swisshotelisel kõrgetasemelisel konverentsil eksperdid eesotsas Euroopa Komisjoni siseturu voliniku Michel Barnier' ja endise voliniku Mario Montiga. „Erinevused maksu-, sotsiaal- ja tervishoiusüsteemis, pensionites ja hariduses tekitavad probleeme, kui inimesed tegutsevad aktiivselt enam kui ühes riigis,” tõdes konverentsil Põhjala kogemusi jagav Põhjamaade Turutõkete Foorumi esimees Ole Norrback. Lisaks tutvustasid Põhjala eksperdid oma plaane ühises sertifitseerimises, eTeaduse projektis jms. Lisaks konverentsil osalemisele kohtus volinik Barnier ka peaminister Andrus Ansipi, justiitsminister Rein Langi, rahandusminister Jürgen Ligi ning majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsiga. Konverentsi korraldasid Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis, Eesti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Eesti Välisministeeriumi ja Euroopa Komisjoni esindus Eestis.

Arenguabi andmist toetab üheksa eurooplast kümnest

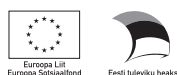
Sel nädalal avaldatud Eurobaromeetri uuringu kohaselt toetavad Euroopa kodanikud jätkuvalt arengumaadele abi andmist, toetus on kõrge ka Eestis. Uuring, mis valmis nädal enne ÜRO kõrgetasemelist kohtumist, kus käsitletakse aastatuhande arengueesmärke, näitab, et 89% vastanutest peab arenguabi andmist tähtsaks või väga tähtsaks. Eurobaromeetri uuring märgib samas, et isegi maal, mida majanduskriis tabas eriti rängalt nagu Eesti ja Läti, on jätkuvalt arenguabi andmise suurte toetajate seas. Nii toetab Eestis arenguabi andmist 84% ja Lätis 86% vastanuid. Kaks eurooplast kolmest leiab, et Euroopa Liit peaks kinni pidama lubadusest suurendada 2015. aastaks arenguabi andmist, et see moodustaks kogurahvatulust 0,7%. 2015. aasta on ühtlasi ka aastatuhande arengueesmärkide saavutamise tähtaeg. Toetus arenguabi andmisele on püsinud pidevalt kõrge vaatamata finantskriisile ja Euroopa majandusolukorrale. Sellega seoses leiab kolm neljandikku (76%) eurooplastest, et ELi riikide koostööst tuleneb lisaväärtus, mis aitab vältida kattuvust ja tagada abi tõhususe. **T**

PETER GORNISCHEFF
Teenuste direktor

Millist suhtlust kliendid ootavad? – mõtteid Ekspordi Akadeemialt

16. septembril avas Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Ekspordi Akadeemia sügishooaja seminariga „Millist suhtlust kliendid ootavad?“, kus eksperdid tõdesid, et Eesti ettevõtjad loodavad liialt e-posti teel suhtlemisele.

Ekspordi Akadeemia konsultant, pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordivaldkonna ekspert Jakob Saks rõhutas ettevõtjatele personaalse lähenemise olulisust. Seda kinnitas ka Jan Vistisen Branding Estonia OÜst, et Eesti ettevõtja loodab välispartneritega liialt e-posti teel suhtlemisele. „Kuid selline suhtlusviis ei tööta. Tuleb oma potentsiaalse partneriga otse suhelda, talle helistada, teda külas-

Eesti ettevõtja loodab välispartneritega liialt e-posti teel suhtlemisele. Selline suhtlusviis aga ei tööta. Tuleb oma potentsiaalse partneriga otse suhelda, talle helistada, teda külastada – see tekitab usaldust.

tada, see tekitab usaldust,” rõhutas ta. Ta soovitas eksporditöödele luua rohkem omi brände ning tõsta hinda – Eesti on liiga palju keskendunud odavale allhankele. „Kaasake oma ettevõttesse välisostajad, sest muidu te ei saa rahvusvaheliseks tegijaks,” ütles ta.

Samale järeltulele jõudsid ka kommunikatsioonibüroo Jugaste, Liiva ja Seimann partner Kristi Liiva ning tegevjuht Karin Vene. Loengu esi-

mese osa jooksul kaardistati kohalolnute kommunikatsiooniprobleemid ning selgus, et peamisteks kitsaskohtadeks on liigne e-posti teel suhtlemine, ei ole personaalset suhtlemist ning ei osata oma sõnumit kliendini viia. Probleemidena toodi veel ära, et müüakse seda, mida on pakkuda, mitte seda, mida kliendid tahavad kuulda, st ei osata asju kliendile õiges valguses pakkuda. Enamasti tahetakse olla meedias nähtavad. See on eksiarvamus, et meedias nähtav olemine ongi kommunikatsioonistrateegia eesmärk. Meediasuhtlus tuleb alles siis, kui on tehtud kodutöö. Töötubade käigus arutleti omavahel, kuidas olemasolevatele probleemidele lahendusi leida ning anti vihjeid, kuidas paremini kommunikeerida.

Laurent Demaret Complus Consulting OÜst rõhutas, et välisurgudele minekul on lisaks peamistele kliendisuhete loomise tõdedele oluline silmas pidada ka kultuurilisi erinevusi. Ta tõi näiteks eestlaste ja prantslaste kultuurid. „Nutikas on õppida kultuuri ja tavasid tundma ning seda teadmist enda kasuks pöörata,” lüüsi ta.

Allpool näiteks vaid mõningad prantsuse „eripärad“:

- 12 hierarhiataset keskmiselt firmades;
- 12 viisi rääkida prantsuse keelt;
- 3,5 miljonit valitsusametnikku töötab Prantsusmaal;
- 2 korda aastat tehakse eelarvestamist;
- 23 päeva keskmiselt streikideks;
- 15 aastat on keskmine staaž firmas. Seetõttu inimesed mõtleavad rohkem pikaajaliselt;
- lõuna pikkus on keskmiselt 1h 45 min;
- „4 vs 2 vs 5” on põsemuside arv Pariisis, Põhja-Prantsusmaal ja Korsikal;
- üle 900 firma käibega üle 500 miljoni euro;
- 72 h on tavaline pangasisene ülekanne;
- 245 erinevat juustu;
- 9 kuud on keskmine aeg, mis läheb esimesest kohtumisest ärisuhte alguseni.

„Ehita üles pikaajaline suhe klientidega, isegi siis, kui kohest müüki ei tule,” on tema soovitus. Ka siis, kui kohest müüki ei tule, peab mõtlema suurelt – mitme-aastane leping ja regulaarsed sissetulekud. **IT**

Järgmine Ekspordi Akadeemia seminar toimub 11. oktoobril, kus kliendisuhetest räägib Magnus Westerberg, kes on tuntud innovaatiliste strateegiate ja kommunikatsiooni arengu edendaja.

Ekspordi Akadeemia rahastamist toetab Euroopa Liidu Sotsiaalfond.

PIRET POTISEPP
Innovatsioonikeskus
InnoEurope tegevjuht

Eesti ettevõtete koostöö klastrites kogub hoogu

Septembris tegi Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus teatavaks positiivse otsuse toetamaks Eesti senini suurimat klasteriprojekti. Logistika ja transiidi ettevõteteid koondav arenguprojekt sai ligi 13 miljonit krooni toetust. Logistika ja transiidi assotsiatsiooni juhitud 2,5-aastane arenguprojekt on seni Eesti suurim klasterikoostöö nii koondunud ettevõtete arvult, rahalise mahult kui ka kavandatava perioodi pikkuselt. Alljärgnevalt pikemalt sellest, mida antud klaster endast täpsemalt kujutab.

EAS otsustas 1. septembril toetada 12,8 miljoni krooniga logistikaklastrit, kuhu koondunud Eesti transpordi- ja logistikaettevõtteid turundavad välisurgudel ühiselt Eesti asukohta ja loodavad viie aastaga kasvatada oma ekspordikäivet ligi kolmandiku võrra. Logistikaklaster teeb tihedat koostööd ka teiste sektoritega, kes on valdkonna ettevõtete peamised partnerid. Seega on klasteri edu tihedalt seotud näiteks metsa-, mööbli-, masina- ja toiduainetööstuse ning põllumajanduse arenguga. Samuti tehakse koostööd teiste liitude ja klasteritega, millel on oluline mõju logistikaklasteri eesmärkide täitmisele. EAS on siiani toetanud viit täisklastrit kogusummas 20 miljonit krooni. Nendest kaks on IT- ja kaks puiduklastrid, üks tegeleb tuuleenergia kasutusvõimalustega.

Loe klasteritoetuse kohta täpsemalt EASi veebilehelt: www.eas.ee.

„Klastriksse on koondunud 19 valdkonnaliidrit, sealhulgas sadamad, terminalid, raudtee, lennujaam ja ekspedeerijad. Ühistöö ulatub SRÜst Hiina, Jaapani, India ning Põhja- ja Lõuna-Ameerikani,” selgitab logistikaklasteri juht Urmas Kõiv.

Klasteri kasu sektorile tervikuna – ühiselt saab ette võtta suuremaid projekte

„Klaster on hea näide sellest, mis juhtub, kui omaette pusimise asemel kogu sektori edu nimel seljad kokku pannakse,” ütles Kõiv. „Selle tulemuseks on ühine arusaam ja kokkulepe Eesti logistilise asukoha ja meie sektori konkurentsieeliste kohta. Üksteise ärisid tundes ja oskusi kombineerides investeerime infrastruktuuri, loome uusi töökohti, käivitame tarneahela magistriprogrammi ja pakume klientidele uudseid terviklahendusi kümnete innovaatiliste toodete ja teenuste kaudu. Meil on hea meel, et meie panust Eesti majandusarengusse nüüd ka EAS tunnustanud on.”

„Eesti logistikasektor on väga hästi arenenud ja ekspordi seisukohalt võtmetähtsusega valdkond. Klasteri loomine annab võimaluse sektorit paremini välisurgude partneriks pakkuda ning sõnumeid ühtlusta-

da,” kommenteeris EASi ettevõtete võimeid divisjoni direktor Pille-Liis Kello. „Üksikettevõtja ei suuda suurtel välisurgudel läbimurret saavutada. Vajaka jääb nii võimalustest, teadmistest kui ka rahast,” lisas projekti kaasatud sadamate liidu tegevjuht Viktor Palmet. „Edu on võimalik saavutada eelkõige eri ettevõtjate gruppide ühise tahte ja mõttetöö tulemusel.”

Tootmisvõimsuste ja kompetentside jagamine

„Logistikaklasteri innovatsiooniväljundid sünnivad partnerite ühise toodete ja teenuste arendustegevuse viljadena. See tähendab partnerite tootmisvõimsuste ja kompetentside jagamist ning konsolideerimist viisil, mis vastab parimal moel klientide vajadustele. Klasteri koostöös leitakse esmalt sünergia läbi olemasolevate vakantsete ressursside ning partnerite poolt pakutavate teenuste kaardistamise, mille tulemusi kommenteeritakse kõikidele partneritele,” selgitab Illimar Paul, kelle rolliks Eesti logistikaklasteris on arendustöö ja tootmisvõimsuste jagamise koordineerimine. Varasemad kogemused on näidanud, et juba selles faasis leiavad klasteris tegutsevad ettevõtted või-

malusi ühiselt uute toodete ja teenuste turuletoomiseks juba olemasolevaid ressursse mõneti uuel moel kasutades. „Klasteri innovatsioonitegevuste järgmiseks tasandiks on selliste uute, kõrgeima võimaliku lisandväärtusega, toodete ja teenuste väljaarendamine, mis eiravad tänast konkurentsisisituatsiooni. See tähendab läbi klientide väärtushinnangute ja vajaduste dünaamika põhjaliku mõistmise täiesti uue turu kujundamist, millel me oleme esimesed ja mõneks ajaks ainsad pakkujad,” selgitab Paul täiendavalt.

Klasteri otsene kasu

Kõiv usub, et viie aastaga aitab klaster kasvatada oma liikmete ekspordikäivet vähemalt 30 protsenti. Varasemaid edulugusid pole vaja kaugelt otsida. Eesti transiidisektor on oma edu saavutanud suuresti tänu globaalse majanduse ja turunõudluse arengutrendide põhjalikule mõistmisele ning teenuste pakumisele nõudluse tekkest sammukse võrra ees olemisele. „Konkreetsena näitena toon siinkohal Pakterminali, kelle unikaalne terminal ei omanud 1990. aastate lõpus Läänemere idakaldal väärilisi konkurente, küll aga kasvasid plahvatuslikult sellist terminali vajavad kaubamahud.”

KATI KRASS

Pärnu esinduse projektijubi

Majandusteemaline pärastlõuna Pärnus

15. septembril kogunesid juba viiendat korda Pärnumaa ettevõtjad ja avaliku sektori juhid Kaubandus-Tööstuskoja Pärnu esinduse ja Swedbanki Lääne-Eesti piirkonna korraldatud majandusteemalise pärastlõunale, mille eesmärk oli pakkuda aktuaalset majandusalast teavet.

120 osalenud ettevõtja ja ametniku arv näitab, et üritusest on kujunenud Pärnumaa ettevõtjaskonna hulgas hinnatud traditsioon. Seekordsel pärastlõunal astusid üles majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts, Swedbanki ettevõtete panganduse tegevdirektor Robert Kitt, Viljandi-maa metalliettevõtte Bestra Engineering AS juht Hellar Mutle ja Swedbanki ühiskondliku vastutuse valdkonna juht Maris Ojamuru.

Teadmistepõhine majanduse poole tuleb veel palju samme astuda. Analüüsid Eesti majanduse arengut viimase 15-20 aasta jooksul, siis on sisuliselt nullist jõutud stabiilse ja toimiva süsteemini.

Minister Juhan Parts rõhutas, et kõikide uute ideede ja suundade puhul tuleks teadvustada ajalist perspektiivi. Teadmispõhine majandus on horisont, kuhu liikuda, kuid sinna jõudmiseks tuleb veel palju samme astuda. Ja need sammud peaksid olema mõtestatud ning tasakaalukad. Analüüsid Eesti majanduse arengut viimase 15-20 aasta jooksul, siis on sisuliselt nullist jõutud stabiilse ja toimiva süsteemini.

Meie majanduse eduloo aluseks on olnud kolm sammast:

- 1) äärmuslik veendumus erainitsiatiivile (vastand riiklikud ettevõtted);
- 2) toimiv õigusriik – usaldusväärne hüpoteegi-krediidi süsteem, madal korruptsiooni tase, kaitstud eraomand;
- 3) avatud keskkond versus proteksionism.

Eesti majandusarengu sõlmküsimus on maailma majanduse areng. Meist see ei sõltu, kuid seda tuleb professionaalselt jälgida ja arvestada. Tuleb õppida lugema ja arvestama maailma turgude vajadusi, see oskus on hetkel defitsiit, eriti avalikus foonis. Meie plussiks tuleb keerata usaldust tekitav vähene riigivõlg vastukaaluks teiste riikide suurtele riigivõlgadele. Parts rõhutas ka ettevõtlusaktiivsuse kasvatamise vajalikkust. Alates lasteaiast kuni kõrgkoolideni tuleb viia sisse ettevõtlusalane õpe.

Eelmisel aastal oma müügitulu 28% kasvatanud edukas Viljandimaa ettevõtja Hellar Mutle rääkis klasteri eelistest, milleks on eelkõige kompetentsi ja ressursi jagamine ning mastaabi efekt. Üksikettevõtte enda kasu on marginaalne. Tema

hinnangul on lihtsate asjade tegemine arengupidur, probleemide korral soovib ta keskenduda sellele, mis hästi on ja seda suunda edasi arendada, üritades samaaegselt halvast vabaneda. Mutle rõhutas koostöö vajadust, näitlikustades seda eestlastele igiomase naabrist parem olemise mentaliteediga. Järgnev näide ei ole kahjuks erand – naabril on masin, mida minul ei ole, mulle esitatakse tellimus, mida ma konkreetse masinaga täita ei suuda. Kui ma nüüd konkurentsivõime naabri jutule ei lähe, siis jääb ilmselt naaber tehingust ilma, aga mina kohe kindlasti.

Kindlustunne oma töö kvaliteedis ja kompetentsus, sh keeleoskus, on edukaks olemisel vajalikud. Jagada võib ka kompetentsi – Mutle rääkis, et Bestra Engineering võtab endale EASi toega peatselt arendustöötaja välismaalt, sest teatud kompetents, eelkõige maailmaturu nõudluse ja hindadega kursis olemine nõuab kogemusi ja pühendumist. Kohaliku omavalitsuse ja ettevõtja vahelise koostöö heaks näiteks tõi Mutle oma Norra kogemuse. Sealse arenduse tegemisel puutus ta kokku ca 50 inimesega, kellest 25 olid kohalikud ametnikud ja poliitikud, kes ise ettevõtja poole pöördusid ja küsisid,

kuidas nad aidata saaksid. Millist elektrilahendust, milliseid teid jne ta soovib, kinnitades, et kõik on korraldatav ja oma sõnadest peeti ka kinni. Uus ettevõtte on ju tulevane maksumaksja, arengu ja elu võti.

Robert Kitt usub, et finantsturgude „normaalne“ olek on mittelineaarne ehk tõusud ja mõõnad on normaalsed. Üks targemaid otsuseid sellises maailmas on riskide hajutamine. „Ärge kuulake majandusteadlaste otsuseid ning ärge usaldage mudeleid“, soovitas ta. Kui stabiilsus on saavutatud, siis tuleks seda hoida, mitte teha suuri hüppeid. Oleme juba redeli 5 pulgal, kukkuda on võrreldes 90-ga palju. Ta kinnitab, et me ei saa maailmast aru, sest maailm on kasvavalt kompleksne ja ennustatavus seoses globaliseerumisega järjest väheneb. Nii ei suudeta ennustada ette musta luige tulemist – ta tuleb siis kui tema tulek on ebatõenäoline, tema tuleku tagajärjed on massiivsed ja tagantjärele teavad kõik täpselt miks ja kust ta tulema pidi.

Maris Ojamuru rääkis ühiskondlikust vastutusest ettevõtjate kontekstis. Ettevõtte ühiskondlik vastutus tähendab ettevõtte sotsiaalsete, keskkondlike ja majandusalaste

Ettevõtte ühiskondlik vastutus tähendab ettevõtte sotsiaalsete, keskkondlike ja majandus-alaste mõjude vastutus-tundlikku juhtimist. Oma tegevusi tuleb jälgida äri-, töö-, loodus- ja elukeskkonnas.

mõjude vastutustundlikku juhtimist. Oma tegevusi tuleb jälgida äri-, töö-, loodus- ja elukeskkonnas. Olukordi, kus tuleb arvestada ettevõtte erinevate sidusgruppide vastandlike huvidega, tuleb igal ettevõttel pidevalt ette.

Olles ümbritseva keskkonna osa, ei saa pikemaajalist edu sooviv ettevõtte arvestada vaid äriotsuse mõjuga finantsnäitajatele, oluline on majanduslik, kui ka keskkondlik ja sotsiaalne mõju või „jalajalg”, mis ettevõtte oma eksisteerimisega jätab. Ühiskondlik vastutus on Eestis vähekesitletud teema. Samas on vastutustundlik ettevõtlus Euroopas ja mujal maailmas üha suuremat tähelepanu pälvinud ning saamas üheks oluliseks ettevõtlusega seotud teemaks. Usutakse, et ühiskondlik vastutus omab head mõju äritegevuse majanduslikule tulemusele, tuues kaasa parema maine ja turupositsiooni kogukonnas, konkurentsielise töötajate leidmisel ning hoidmisel ja hea tahte reservi kogukonnas, mis võib kriisiolukordades või suuremate makromajanduslike muutuste korral kasulik olla.

Vastutustundliku ettevõtluse alased konkursid ja informatsioon on saadaval aadressil www.csr.ee. **T**

TAIVO PAJU
Juhtimisajakirja Director
peatoimetaja

Teade Briti ekspeaministri Tony Blairi napsitamise kohta levis läinud kuul maailmas tõepoolest kulutulena. Meediaga ongi paraku nõnda: vaatamata sellele, et oled kirjutanud 700-leheküljelise põhjaliku raamatu oma peaministri aastatest, kaevatakse ikka üks kõige kõmulisem seik välja ning puhutakse suureks.

Aga muidugi fakt jääb faktiks. Blair tunnistas oma palju kirgi sütitanud mälestusteraamatus „A Journey”, et ajal, mil ta peaminister oli, ta alkoholiga liialt ei koonerdanud: õhtusöögi eel läks viski või džinn toonikuga, veini kulus mõnest klaasist poole pudelini. Ehkki Blair lisas, et kontrollis oma napsitamist täielikult, mõõnis ta ka, et alkohol on aine, millest sa niisama lihtsalt ei pääse.

Kas kogus on suur või väike, on igaühe enda hinnata, ühte ja ainumast tõde siin ju pole. Huvitav on hoopis see, miks Tony Blair sellest räägib. Ta ütleb nimelt, et see oli tema viis hinge tõmmata ning põgeneda pingete eest, mis maailma ühe võimsama riigi juhtimisega kaasnevad. Tänu viskile ja veinile suutis ta hoida mingitki tasakaalu töö ja puhkamise, töö ja isikliku elu vahel.

Tony Blairi napsitamisesest ja Urmas Sõõrumaa pendlist

Vaid asjaosalised ise teavad, milline pingetippu ametiga kaasneb. Ole sa riigi või firma eesotsas, otsuse raiud kivisse ikka sina. Ja vastutad selle eest täiega, nii otsustamise hetkel kui tulevikus. See, et peaaegu kunagi ei ole õige otsuse langetamiseks infot piisavalt, ei ole ju hiljem teiste jaoks mingi argument.

Mida kaalukam otsus, seda rohkem närib sind vale otsuse tegemise hirm. Mina ei usu, et see hirm ainult lapsepõlvest pärineb (*à la* ole hea laps, saa koolis häid hindeid, hakka suurena arstiks või advokaadiks, muidu ei jõua sa kusagile). Pigem on see alateadlik soov jääda teiste mällu kui säravate, ilusate ja heade asjade looja. Tõised kordaminekud jäävad alati osaks inimese identiteedist.

Hiljutisel rahvusvahelise noortekoja JCI aastakonverentsil nautisin täiega Urmas Sõõrumaa ettekannet. Teda on ju päris palju pendliasjade pärast tõgatud, kuid seda teemat puudutas ta üsna palju. Huvitaval kombel toimib kõik see, mis puutub asjade loogilisse läbimõtlemisse, tema puhul endiselt kui kellavärk. Ukraina suunal toimetades on ta endale peensusteni

selgeks teinud, kuidas seal kaubandus käib ja kui vähe saab seal turvaäri alustades Eesti kogemust üle võtta. Pendel ja numeroloogia tulevad mängu siis, kui argumentid on läbi töötatud. Mõnes mõttes on see tema viis, kuidas määratleda ja otsustest tulevane stressiga toime tulla. Mõni teine sõidab rattaga krossi või avab õhtul hea veini.

Hea on muidugi teada, et nii mõnigi inimene enne meid on samuti otsustamise pingetega maid jaganud: „Miski pole keerulisem ja seetõttu väärtuslikum kui otsuse langetamine,” ütles Napoleon. **T**

Kontaktkohtumised säästliku ehitusega tegelevatele ettevõtjatele ja organisatsioonidele

23.-24. novembril Västerås, Rootsis

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda kutsub Eesti firmasid ja organisatsioone osalema kontaktkohtumisteüritusel „Säästlik ehitus“ (*Sustainable Construction*), mida korraldatakse Rootsi rahvusliku algatuse *Wooden Cities 2012* (www.trastad2012.se) raames 23. ja 24. novembril käesoleval aastal Rootsi linnas Västerås.

Kontaktkohtumisteüritus Säästlik ehitus pakub võimalust rahvusvaheliste koostööpartnerite leidmiseks järgmiste sektorite esindajatele:

- kütte-, jahutus- ja ventilatsioonisüsteemid,
- ehitusmaterjalid ja poolfabrikaadid,
- säästlik energia,
- ehituse automatiseerimine,
- jäätmekäitlus ja taaskasutus,
- muu ehitussektoriga seonduv

Lisaks saab osaleda mitmel seminaridel ja töötubades. Kohale oodatakse ligi 120 firmat ja organisatsiooni 11 Euroopa riigist; lisaks Eestile on esindatud veel Austria, Bulgaaria, Hispaania, Itaalia, Kreeka, Malta, Norra, Poola, Rootsi ja Suurbritannia. Kontaktkohtumiste päeva veebileheküljel www.net4biz.se avaldatakse kõikide osalevate firmade tutvustused (tutvustused lisatakse jooksvalt ettevõtete registreerimise järjekorras) ja sellel avatud tööriista Matchmaking abil on võimalik huvipakkuvad firmad välja valida ja individuaalsed kohtumised juba ette kokku leppida.

Kontaktkohtumised toimuvad Euroopa Komisjoni poolt rahastatava projekti Net 4Biz raames ja on tasuta. Osalemisepakett sisaldab ettevõtte tutvustuse kataloogi lisamist, CD/paberkataloogi, individuaalsete kontaktkohtumiste organiseerimist, vajadusel tõlketeenuse korraldamist, lõunasööki kahel ürituse päeval, õhtusööki esimese päeva õhtul (osalemistasu igale järgmisele osalejale samast firmast on 175 eurot). Osaleja(te) kanda jäävad lähetuskulud (sh transport, majutus, päevarahad jmt).

Oma osalemissoovist saab märku anda täites ära Firma profiil – registreerimisleht (<http://www.koda.ee/failid/CompanyProfile.doc>) ja saates see e-postiaadressile kristy@koda.ee või faksile 604 0061. **Palume huvist teada anda hiljemalt 29. oktoobriks.** Soovi korral saame aidata hotelli broneerimisel ja lennupiletite organiseerimisel.

Lisainfo ja registreerimine:
KRISTY TÄTTAR • Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

Ekspordiseminar

Ülevaade Eesti ettevõtjate ekspordiprobleemidest

12. oktoobril Eesti Teaduste Akadeemias

12. oktoobril korraldab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös Eesti Konjunktuuriinstituudi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Välisministeeriumi ning Riigikantseleiga Eesti Teaduste Akadeemia konverentsisaalis (Kohtu 6, Tallinn) ekspordiseminar, mis annab ülevaate Eesti ettevõtjate ekspordiprobleemidest.

Ekspordi arendamine on üks Eesti majanduskriisist väljumise ja konkurentsivõime tõstmise võtmeküsimusi. Riigi, erialaliitude ja erinevate ekspordiga seotud institutsioonide väga oluline ülesanne on ettevõtjaid siin igati aidata. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda viis suve jooksul läbi ekspordiprobleemide uuringu. Uuringu käigus küsitleti enam kui 400 juba ekspordivat ettevõtjat. Seminaril annavad Kaubandus-Tööstuskoja ja Konjunktuuriinstituudi spetsialistid ülevaate uuringu tulemustest. Räägitakse järgnevatel teemadel: Eesti eksporditööride ekspordikogemus; ettevõtjate konkurentsivõime eksporditurgudel; ettevõtjate tulevikuplaanid eksporditegevuse arendamisel; ekspordi arengut takistavad probleemid; riigi poolsed võimalused eksporditajate abistamisel.

Päevakava:

10.00	Hommikukohv
10.15	Avasõnad
10.30–11.00	Ülevaade majanduskonjunktuurist Leev Kuum, Eesti Konjunktuuriinstituut
11.00–12.00	Koondülevaade ekspordiprobleemide uuringu tulemustest Siim Raie, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda; Marje Josing, Eesti Konjunktuuriinstituut
12.00–12.30	Kohvipaus
12.30–13.30	Ülevaade ekspordiprobleemide uuringu tulemustest – sektorite ülevaated Marje Josing ja Tanel Rebane, Eesti Konjunktuuriinstituut
13.30–14.30	Ekspertide paneel
14.30–15.30	Kokkuvõte

Projekti toetab Euroopa Liidu Sotsiaalfond.

Lisainfo ja registreerimine:
HAILI KAPSI • Tel: 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Äriseminar ja kontaktkohtumised Peterburis

28.–30. oktoobril

28.–30. oktoobril toimuvad järjekordsed Tallinna kohtumised Peterburis, see kord juba kümnendat korda. Traditsiooniliste Tallinna kohtumiste raames Peterburis toimuvad IT-teemaline seminar, äriseminar, Tallinn – Euroopa Kultuuripealinn 2011 teemaline presentatsioon ja ulatuslik kultuuriprogramm.

Reedel, 29. oktoobril toimub kahe linna ettevõtjate ühine äriseminar, millele järgnevalt on võimalus luua kontakte ja kohtuda Peterburi ettevõtjatega. Tallinna linna delegatsiooni juht, Linnapea Edgar Savisaar kutsub Tallinna ja Eesti ettevõtjaid, kes omavad ärisidemeid Peterburi ettevõtjatega, soovivad neid luua või on huvitatud tutvumisest ettevõtluse arendamise võimalustega Peterburis, osalema äridelegatsiooni programmis.

Äriseminaril tutvustatakse mõlema linna ettevõtluskeskkonda ning kuulatakse ettekandeid ettevõtjatele huvipakkuvatel teemadel ning vaetakse ärisidemete tihendamise võimalusi. Vastavalt laekuvatele soovidele püüame osalejatele korraldada kontaktkohtumisi ja partneriotsingut.

Osalemise hind kujuneb bussikoha ja majutuse maksumuse jms põhjal.

Osalemishuvist palume teada anda hiljemalt 8. oktoobriks.

Lisainfo ja registreerimine:
PRIIT RAAMAT
Tel: 604 0081
E-post: priit@koda.ee

Krediidijuhtimise seminar finants- ja krediidijuhtidele, raamatupidajatele ja teistele antud teemaga kokku puutuvatele isikutele

20. oktoobril Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)

Kaubanduskoda korraldab 20. oktoobril (Toom-Kooli 17, Tallinn) krediidijuhtimise seminari.

Lektorid:

- **Mariko Rukholm** on tegutsenud krediidikindlustuse valdkonnas 9 aastat. Sellesse aega mahub osalemine SA KredEx riiklike ekspordigarantiide väljatöötamises ning hiljem ettevõtete nõustamine krediidikindlustuslahenduste loomisel Marsh Kindlustusmaakler ASis. Marikol on suurepärase ülevaade krediidikindlustusturu arengust ja igapäevastest probleemidest, millega ettevõtted krediidiriskide juhtimisel kokku puutuvad.
- **Ivar Tammemäel** on 15-aastane rahvusvaheline krediidijuhtimise kogemus. Ivar on sellel alal ettevõtjate hulgas kõrgelt hinnatud nõuandja ja esineja. Ta on üles astunud mitmetel krediidijuhtimise koolitustel Eestis ja mujal ning pikaajalise praktikuna on tema esinemisi saatnud alati menu.
- **Alar Jäger** on töötanud krediidiriskide hindamise alal 17 aastat. Selle aja jooksul on Eesti krediidijuhtimine läbi teinud suure arengu, alustades töös krediidikomisjonides kuni moodsate integreeritud IT-rakendusteni välja. Alar on alati rõhutanud, et krediidiriskide juhtimine ei ole võitlemine võlgnevuste vastu, vaid on osa müügi tõhustamisest ja efektiivsest ettevõtte juhtimisest.

Päevakava:

9.30	Kohv ja registreerumine
9.45-11.25	Krediidiriskide maandamine kindlustuslahendustega. Krediidikindlustuse võimalused Mariko Rukholm (KredEx Krediidikindlustuse juhatuse liige)
11.25-12.55	Maksekäitumine meil ja mujal Euroopas. Millal on õige aeg pöörduda sissenõudmise osas kolmanda osapoole poole? Rahvusvaheline sissenõudmine, levinumad probleemid ja ettepanekud nende ennetamiseks Ivar Tammemäe (Intrum Justitia peadirektor)
12.55-13.35	Lõunapaus
13.35-15.15	Krediteerimisprotsessis osalejad. Krediidiriskide juhtimine. Krediidijärelvalve Alar Jäger (Krediidiinfo asedirektor)
15.15-15.30	Viimane küsimuste voor lektoritele
15.30-15.40	Päeva kokkuvõte – Ene Rammo (Kaubanduskoja finantsdirektor)

NB! Korraldajal on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Osalustasu on Kaubanduskoja liikmele 600 krooni/38,35 eurot ja mitteliikmele 1200 krooni/76,69 eurot (sisaldab käibemaksu). Hinnas sisaldub kohv, lõuna ja seminari materjalid. **Registreerumise tähtaeg on 15. oktoober.** Kui mitteosalemisest teavitatakse vähemalt 5 tööpäeva ette, siis tagastame kogu osalustasu. Kahepäevase etteteatamise puhul, tagastame osalustasu 50% ulatuses.

Info ja registreerimine: MARJU NAAR

Tel: 604 0092 • E-post: marju.naar@koda.ee • www.koda.ee

MESSID MÜNCHENIS

- **9.-12. novembril 2010**
Electronica
Rahvusvaheline elektroonika-
komponentide ja -elementide erialamess
- **24.-28. novembril 2010**
Heim + Handwerk
Ehituse, sisustuse ja käsitöö müüginäitus
- **17.-22. jaanuaril 2011**
BAU
Rahvusvaheline arhitektuuri,
ehitusmaterjalide ja -süsteemide erialamess
- **6.-9. veebruaril 2011**
Ispo Winter
Rahvusvaheline spordiartiklite
ja spordimoe erialamess

Kontakt:
KAIA KUHA
Tel: 627 6942
E-post: muenchen.ee@ahk-balt.org

MESSID KÖLNIS

- **6.-10. oktoobril 2010**
Intermot
Rahvusvaheline mootorratta ja rattamess
- **26.-30. oktoobril 2010**
Orgatec
Kontorimess (büroode sisustus,
valgustus, haldus, AV-tehnika)
- **9.-10. novembril 2010**
IMB Select
Rahvusvaheline tekstiilitöötlemise
ning tekstiili- ja rõivatööstuse IT mess
- **18.-23. jaanuaril 2011**
IMM Cologne
Rahvusvaheline mööbli-
ja sisustusmess

Kontakt:
INGRID KORMAŠOV
Tel: 627 6947
E-post: koelnmesse.ee@ahk-balt.org

MESSID BERLIINIS

- **10.-14. novembril 2010**
Import Shop Berlin
Rahvusvaheline käsitöötoodete
ja kingituste müüginäitus
- **21.-30. jaanuaril 2011**
Internationale Grüne Woche
Rahvusvaheline toiduainetetööstuse,
põllumajanduse ja aianduse mess
- **9.-11. veebruaril 2011**
Fruit Logistica
Värkete puu- ja juurviljade
kaubandusmess
- **9.-13. märtsil 2011**
ITB Berlin
Rahvusvaheline turismimess

Kontakt:
ANNELI PIIRAT
Tel: 627 6955
E-post: berlin.ee@ahk-balt.org

MESSID HAMBURGIS

- **30. oktoober – 7. november 2010**
Hanseboot
Rahvusvaheline paadinäitus
- **17.-19. novembril 2010**
GET Nord
Hoonete automaatika erialamess
(kliimaseadmed, elektroonika,
kütteseadmed)
- **9.-13. veebruaril 2011**
Reisen Hamburg
Rahvusvaheline turismimess

Kontakt:
ELO SAARI
Tel: 627 6946
E-post: elo@ahk-balt.org

MESSID NÜRNBERGIS

- **3.-8. veebruaril 2011**
Spielwarenmesse eG
International Toy Fair Nürnberg
Rahvusvaheline, maailma suurim
mänguasjade mess

Kontakt:
ELO SAARI
Tel: 627 6946
E-post: elo@ahk-balt.org

MESSID HANNOVERIS

- **26.-30. oktoobril 2010**
EuroBLECH
Rahvusvaheline lehtmetalli
töötlemise maailmames
- **15.-18. jaanuaril 2011**
Domotex Hannover
Vaipade ja põrandakatete
maailmames
- **1.-5. märtsil 2011**
CeBIT
Maailma juhtiv
informatsioonitehnoloogia,
telekommunikatsiooni,
tarkvara ja teenuste mess
- **4.-8. aprillil 2011**
Hannover Messe
Maailma juhtiv tööstus-
ja tehnoloogiamess

Kontakt:
KARIN ALLIKSAAR
Tel: 627 6944
E-post: hannover.ee@ahk-balt.org

Kontaktkohtumised AgroMatch ja firmakülastused põllumajandusmessi Agromek 2010 raames

30 novembrist 3. detsembrini Herningis, Taanis

Eesti Kaubandus-Tööstuskojal on heameel kutsuda huvilisi külastama 1.-2. detsembrini Taanis Herningis toimuvat rahvusvahelist Põhja-maade suurimat põllumajandusmessi AgroMek ning sellega paralleelselt korraldataval kontaktkohtumistel.

30. novembrist kuni 3. detsembrini toimuv AgroMek on Põhja-Euroopa suurim põllumajandusmess. Messil on väljas uuemad energia- ja põllumajandustehnoloogiad. 2010. aastal on lisaks messil stendiga osalevate firmadega tutvumisele võimalust messikülastajatel ka omavahel kohtuda messiga paralleelselt toimuv kontaktkohtumiste üritusel AgroMatch. Lisaks saab külastada mitmeid lähedal asuvaid bioenergiaettevõtteid ja -organisatsioone.

Kuidas osaleda?

- Registreerige oma ettevõtte ürituse veebilehel (www.bioenergy-match.eu) hiljemalt 17. novembriks.
- Tutvuge teiste registreerunud osalejatega.
- Valige välja firmad/organisatsioonid, kellega soovite kohtuda ja andke oma kohtumisesoovist teada.
- Individuaalsed kohtumiste ajakavad saadetakse osalejatele ca nädal enne messi.

Igale osalejale saadetakse tema kohtumiste ajakava juba enne üritust koju kätte, et jõuaks tutvuda ettevõtete/organisatsioonidega, kes on avaldanud soovi kohtuda, ja et saaks ennast kohtumisteks ette valmistada.

AgroMatch kontaktkohtumisteüritusel osalemine on tasuta. Osaleja kanda jäävad lähetuskulud (transport Herningisse, majutus, päevarahad jmt). Kasutage suurepäraselt võimalust tutvustada oma ettevõtet, tooteid ja tegemisi ning luua uusi kontakte Herningis!

Lisainfo ja registreerimine:

KRISTY TÄTTAR

Tel: 604 0093 • E-post: kristy@koda.ee

www.bioenergy-match.eu

Koostööpakkumised:

- Rootsi lastemööbli müügiga tegelev ettevõtte otsib Baltikumist tootjat, kes oleks võimeline tootma MDF-st lastemööblit (tootjal peab olema kõrgtehnoloogiline CNC-masin puidu töötlemiseks – ingl k *high-tech CNC machines operating in wood*).
Kood 2010-09-26-001
- Üks maailma suurimatest autotööstuse tarnijatest otsib varustajaid (erinevad autotööstuses kasutatavad tooted – ingl k *plastic injection moulding part, stamping and bending parts, tubes, metal and plastic raw materials, electric and electronic products*).
Kood 2010-09-26-003
- Itaalia tehnilise laboratooriumi kasutatava mööbli tootja otsib edasimüüjaid.
Kood 2010-09-13-016
- Itaalia ettevõtte, mis toodab plasttooteid, PVC-mööblit, erinevaid PVC-profiile jm ehitusmaterjale DIY (*Do-It-Yourself*) tarbijate jaoks, otsib edasimüüjaid.
Kood 2010-09-15-021
- Leedu ettevõtte, mis tegeleb veepuhastussüsteemide, joogiveesüsteemide, vee ionisaatorite, aga ka käsitsivalmistatud looduslike seepide ja vannivahu pallide müügiga, otsib edasimüüjat.
Kood 2010-09-16-002
- Saksa skulptuuride valmistaja otsib valitud eksklusiivsete kividega (rändrahnud või kiviplaadid) varustajat ning pakub end vahendajaks Saksamaal.
Kood 2010-09-17-002
- Inglise konsultatsioonibüroo pakub end edasimüüjaks Inglise turul järgmistele tootegruppidele: farmaatsiatooted, meditsiiniseadmed, vitamiinid ja lisandid, hooldusvahendid, toidud-joogid.
Kood 2010-09-21-016
- Inglise taastuvenergia küttekehade (täpsemalt biomassi katelde, boilerite ja generaatorite, ingl k *biomass heaters, boilers and power generators*) tootja otsib partnereid, kellest võiks saada eksklusiivigustega müügiesindajad Euroopas.
Kood 2010-09-22-035
- Itaalia kohvimasinade tootja otsib edasimüüjaid.
Kood 2010-09-17-004
- Itaalia energiatõhusa ehitamise projektijuhtimise ja konsultatsioonifirma (välja töötatud tehnoloogiad ja meetodika kuidas vähendada energiatarbimist, kuidas planeerida majaehitusel minimaalset energiakasutust jne) otsib võimalust ühissetevõtluseks ja koostööks taastuvenergia ja energiasäästlikkuse valdkonnas kogunud partneriga.
Kood 2010-09-17-018
- Küprose meeste, naiste ja lasterõivaste müüja otsib uusi varustajaid keskmise ja madalama hinnaklassiga rõivatoodetele.
Kood 2010-09-20-001
- Türgi kvaliteetse väga erinevate klaasitüüpide tootja (karastatud klaas, lehtklaas, lamineeritud või värvitud klaas jne) otsib edasimüüjaid Euroopas.
Kood 2010-09-20-032

Täpsem info:

ANNIKA METSALA

Tel: 604 0091

E-post: annika.metsala@koda.ee

Seminar

Töölepinguseaduse rakendamise praktika

21. oktoobril
Clarion Hotell Euroopa
Konverentsikeskuses

Eesti Kaubandus Tööstuskoda korraldab 21. oktoobril kell 10.00-16.00 Tallinnas Clarion Hotell Euroopa Konverentsikeskuses (Paadi 5) seminari töölepinguseaduse rakendamise praktikast.

Lektor on **Heli Raidvee**, AS Heli Raidve Tööõigusabi juhataja, Tartu Ülikooli õigusteaduste magister, Tallinna Tehnikaülikooli õppejõud.

Uus, nii sisult kui vormilt oluliselt muutunud töölepingu seadus kehtib meil alates 1. juulis 2009. Iga uue seaduse tõlgendamisel mängib väga olulist rolli see, kuidas rakendavad seadust vaidlusi lahendavad organid. Nagu teada, lahendatakse suurem osa töösuhetest tulenevaid vaidlusi töövaidluskomisjonis ja vaid vähesed jõuavad kohtusse. Seetõttu käesoleval seminaril Heli Raidve keskendubki enam kui 3000 töövaidluskomisjoni otsuse analüüsile ja üldistamisele ning jagab sellelt pinnalt praktilisi soovitusi.

Seminari osalustasu Kaubanduskoja liikmetele on 800 krooni/51,13 eurot ja mitteliikmetele 1600 krooni/102,26 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad materjalid, lõuna ja kohvipausid.

Registreerimine 19. oktoobrini või kuni kohti jätkub. Kohtade arv on piiratud.

Info ja registreerimine:
TOOMAS HANSSON
Tel: 744 2196
E-post: toomas@koda.ee

Riigihanketeated:

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE JA RAHVUSVAHELISTE ORGANISATSIOONIDE HANKED

- Õiguslase koolituse hange ELi liikmesriikides. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 12.10.2010, pakkumiste esitamise tähtaeg 10.11.2010. **Kood 3338**
- Ehitusmaterjalide (konstruktsiooni-, torustiku- ja elektrimaterjalid) hange Kosovosse. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 01.12.2010. **Kood 3339**
- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaseadmete ja tarkvara tarne Serbia e-valitsuse infrastruktuuri jaoks. Tähtaeg 22.11.2010. **Kood 3340**
- Belgiasse 10 jalgrataste varjualuse ehitamise hange. Tähtaeg 03.11.2010. **Kood 3341**
- Eripaatide hange Iirimaaale. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.10.2010. **Kood 3342**

TAANI

- Parvlaevade hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 27.10.2010. **Kood 3343**
- 240-liitrite jm plastist prügi-konteinerite hange. Dokumentidega tutvumise tähtaeg 19.10.2010. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 9.11.2010. **Kood 3344**
- Tänavavalgustuse kappide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.10.2010. **Kood 3345**
- Mööbli hange. Tähtaeg pakkumisteks 15.10.2010. **Kood 3346**

BELGIA

- Prügi- ja reosõidukite hange (konteiner-veoautod ja haagised). Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 16.11.2010. **Kood 3347**
- Elektriliste tööriistade hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 05.11.2010. **Kood 3348**
- Leiva-, pagaritoodete ja muude toiduainete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 16.11.2010. **Kood 3349**
- Lihatoodete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 09.11.2010. **Kood 3350**
- Juustutoodete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 09.11.2010. **Kood 3351**
- Jalanõude hange politseile. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 15.12.2010. **Kood 3352**
- Pargi- ja mänguväljakuvarustuse hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks on 15.10.2010, tähtaeg pakkumiste esitamiseks 27.10.2010. **Kood 3353**

SOOME

- Eelteade – tööriivaste hange. Eeldatav hanke väljakulutamise tähtaeg 01.02.2011. **Kood 3354**
- Polüetüleenist prügikottide hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 08.11.2010. **Kood 3355**

SAKSAMAA

- Prügikonteinerite hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 02.11.2010, tähtaeg pakkumiste tegemiseks 09.11.2010. **Kood 3356**

- Tuletõrjeautode hange. Tähtaeg 30.11.2010. **Kood 3357**
- Koolimööbli hange. Tähtaeg 15.11.2010. **Kood 3358**
- Politseiautode hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks 25.10.2010, tähtaeg pakkumiste esitamiseks on 15.11.2010. **Kood 3359**
- Saabaste hange. Tähtaeg dokumentidega tutvumiseks on 24.10.2010, tähtaeg pakkumiste esitamiseks 01.11.2010. **Kood 3360**

ROOTSI

- Aluspükste hange. Tähtaeg 25.11.2010. **Kood 3361**
- Kuupäevapitsatite hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 25.11.2010. **Kood 3362**
- Klaasi hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 12.11.2010. **Kood 3363**
- Tualettpaberi, salvrätide, paberkaateräkute, prügikottide jm paber- ja plasttoodete hange. Tähtaeg pakkumiste esitamiseks 08.11.2010. **Kood 3364**

Täpsem info:
LEA AASAMAA
Tel: 604 0090
E-post: lea@koda.ee

Vaata kõiki kehtivaid hangeteid Koja veebilehelt www.koda.ee ▶ teenused ▶ valik riigihanketeateid.

Liikmelt liikmele:

Teil on võimalus leida koostööpartnereid ning uusi kliente teiste Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete hulgast, samuti saate soovi korral teha liikmesettevõtetele oma toodete või teenuste sooduspakkumisi. Huvi korral palun saatke oma koostöösoov või sooduspakkumine e-postiaadressile kadri@koda.ee. Koostöösoov või sooduspakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid: sooduspakkumist/koostöösoovi, tegevusvaldkonda, firma nime, kontaktandmeid, aadressi, telefoninumbrit, e-postiaadressi, kontaktisiku andmeid ning pakkumise kehtivusaega. Sooduspakkumise tingimuseks on selle kehtimine kõigile Kaubanduskoja liikmetele. NB! Avaldame ainult Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmete pakkumisi. Lugege koostööpakkumisi nüüd ka Kaubanduskoja veebilehel Teenused – Koostööpakkumised ja info – Liikmelt liikmele aadressil <http://www.koda.ee/?id=46026>.

HARJUMETALL

Oleme metalliga tegelev ettevõtte Serhto Projekt OÜ kaubamärgiga HARJUMETALL. Meie tegevusvaldkonnad on: roostevabad tööpinnad, konstruktsioonid, pakkeseadmete valmistamine, seadmete projekteerimine, roostevabast metallitööd, roostevaba keevitamine, freesimis- ja treimistööd, üld-metallitööd, sisuliselt tähendab see seda, et suudame teha kõike, mis puudutab metalli. Otsime Kaubanduskoja liikmeskonna hulgast koostööpartnereid. Antud hetkel on meie nimekaimad koostööpartnerid näiteks Paulig Baltic ja Santa Maria AS.

Lisainfo: E-post: info@harjumetall.ee
Kalev Viidas • Tel: 601 8707, 5663 8166
Ahto Kadanik • Tel: 5552 1030

ROMAN TAVAST OÜ

Roman Tavast OÜ pakub kõikidele Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele koostööd eksklusiivsete ärikingituste ja töötajate motiveerimiseks sobilike staaži- ning aumärkide kujundamisel ja valmistamisel. Roman Tavast OÜ on asutatud aastal 1923 ning on Eesti vanim täna tegutsev metallihistöö valmistaja. Kõikidele Eesti Kaubandus-Tööstuskoja liikmetele pakume ärikingituste ja märkide kujundustöid tasuta.

Lisainfo: Eivor Maiväli
Tel: 699 7302 • E-post: info@romantavast.ee • www.romantavast.ee

AS BESTRA ENGINEERING

AS Bestra Engineering pakub mõõtmisteenust. Tuleme Teie tootmisesse kohale ja lahendame mõõtmise ja positsioneerimise probleemid! Kehtivad tutvumishinnad! Igale mõõtmistööle on võimalik saada mõõteraport. Kaasaegsel lasertehnoloogial põhinev koordinaatmõõtesüsteem võimaldab määrata punktide 3D koordinaate. Süsteemi kasutamine tootmises võimaldab suurendada koostamisoperatsioonide täpsust ning seeläbi vähendada töötulusvarude määra ja töötulusaega. Suuregabariidiliste detailide paigaldus töötlemiskeskustesse muutub kiiremaks ja täpsemaks. Samuti muutub rakiste reguleerimine ning valmistoodangu kontroll kiiremaks ja usaldusväärsemaks, eriti keerulise geomeetriaga detailide puhul. Täpne ja usaldusväärne väljundkontroll välistab hilisemaid pretensioone kahjustuste ja deformatsioonide kohta transportimisel, paigaldamisel või hilisemal toote kasutusel. Seadmete täpne paigutus tagab nende probleemideta käiklaskmise ja kasutuse. Need on ainult mõned võimalikest rakendusalaadest.

Lisainfo: KADRI LIIMAL • Tel: 523 6146 • E-post: kadri@koda.ee

Süsteem on varustatud interferomeetriga, kergesti teiseldatav ja mõeldud mobiilseks kasutuseks. Mõned tehnilised näitajad:

- Mõõtmisulatus – 55 m,
- Ruumiline täpsus kaugusel 10 m – 0,049 mm,
- Interferomeetriga kauguse mõõtmise täpsus – 4 µm + 0,8 µm/m,

Lisainfo: Konstantin Timofejev

Tel: 5305 3105 • E-post: konstantin@bestra.ee • www.bestra.ee

KIRJASTUS JUURA (Juura, Õigusteabe AS)

Kirjastus Juura pakub oluliste muudatustega Äriseadustikku (seis 01.09.2010), millega luuakse äriühinguõiguslikud eeldused euro kui Eesti Vabariigi ametliku vääringu kasutuselevõtuks. Eesmärk on reguleerida äriseadustiku muutmise ühinguõigust nii, et Eesti saaks kindlaksmääratud kuupäeval eurole üle minna. Vastavad muudatused tehakse ka krediidiasutuste seaduses, väärtpaberituruseaduses, Eesti väärtpaberite keskregistri seaduses, tsiviilkohtumenetluse seadustikus ning riigilõivuseaduses ja Tsiviilseadustiku üldosa seaduse kommenteeritud väljaannet (ilmus septembris 2010).

Lisainfo: Kaja Griin
Tel: 641 8519 • E-post: juura@juura.com • www.juura.ee

AS EESTI VANGLATÖÖSTUS

Pakume EL Euroopa Sotsiaalfondist rahastatava projekti „Kvalifitseeritum tööjõud – turvalisem ühiskond” raames palgatoetust ja tootmisruume ettevõtjatele, kes võtavad tööle kinnipeetavaid. Kinnipeetavate tööjõu kasutamise eelised:

- pidev kindel tööjõud,
- madalad palgakulud,
- palgatoetus kinnipeetava poole töötasu ulatuses ja transpordikulude hüvitamine EL ESF vahenditest, madalad maksukulud (kinnipeetavate töötasu ei maksustata sotsiaalmaksuga),
- võimalus kaasa aidata turvalisema ühiskonna loomisele.

Projekti üldeesmärk on tõhustada kinnipeetavate võimalusi omandada vangistuses kvalifitseeritud tööoskuseid, pakkudes neile töökohapõhist väljaõpet vanglates ja parandades nende juurdepääsu töökohtadele Murru, Tartu ja Viru vangla piirkonnas asuvates ettevõtetes.

Lisainfo: Marje Pihl
Tel: 677 6700, 503 0209 • E-post: kontakt@evt.ee • www.evt.ee

Õnnitleme oktoobrikuu jubilare!

85

TARMEL AS
liige alates 1996

60

TAMSALU EPT AS
liige alates 1997

20

AKSI-METALL OÜ
liige alates 2003

COMTOUR OÜ
liige alates 2001

CROSS HOLDINGS AS
liige alates 2007

KAALUKODA A.A. OÜ
liige alates 2000

PRINTEX OÜ
liige alates 1996

RPM AS
liige alates 2001

15

ALEXELA OIL AS
liige alates 2007

ARTIUM ITC OÜ
liige alates 2003

EESTI KALALIIT MTÜ
liige alates 1996

EESTI PÄEVALEHE AS
liige alates 2004

HA-SERV OÜ
liige alates 2001

LAMIFLEX EESTI OÜ
liige alates 1995

LOGICA EESTI AS
liige alates 2003

NURME TURVAS AS
liige alates 2009

RANTELON OÜ
liige alates 2008

SAARIOINEN
EESTI OÜ
liige alates 2009

SLOPS OÜ
liige alates 2003

10

BERTSCHI
ESTONIA OÜ
liige alates 2001

ESTONIAN, LATVIAN &
LITHUANIAN ENVIRONMENT OÜ
liige alates 2006

FINANCE MANAGEMENT OÜ
liige alates 2007

KOLOMNA ENERGY
SERVICE OÜ
liige alates 2002

MC - INTERNATIONAL OÜ
liige alates 2002

RILSON OÜ
liige alates 2001

5

AD ALTUM OÜ
liige alates 2008

BANK DNB NORD
EESTI FILIAAL AS
liige alates 2006

BYTELIFE SOLUTIONS OÜ
liige alates 2010

CARLSMAN OÜ
liige alates 2007

CIVIL ENGINEERING COMPANY OÜ
liige alates 2010

COCOA & SUGAR BALTIC OÜ
liige alates 2008

ELEMENT
MAJATEHAS OÜ
liige alates 2009

GREENWING OÜ
liige alates 2008

GSMVALVE OÜ
liige alates 2009

HIPOBABY OÜ
liige alates 2010

IMETEGU OÜ
liige alates 2010

MAQS LAW FIRM
ADVOKAADIBÜROO OÜ
liige alates 2003

MARBLE OÜ
liige alates 2010

MONEXEST OÜ
liige alates 2009

NOVACLEANER OÜ
liige alates 2007

OMA EHITAJA AS
liige alates 2006

REMOTEK EHITUS OÜ
liige alates 2008

ROTERMANN
GRUPP OÜ
liige alates 2007

Kaubanduskoda

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda • Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061 • E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

Teenuste osakond

Tel: 604 0077 • konsultatsioon • päritolusertifikaadid • ATA-Carnet • tollikonsultatsioonid
Tel: 604 0080 • äridelegatsioonid • messid • kontaktpäevad
Tel: 604 0082 • koostööpakkumised

Politiikakujundamise- ja õigusosakond

Tel: 604 0060 • konsultatsioon • majanduspoliitiline tegevus

Turundus- ja liikmesuhete osakond

Tel: 604 0089 • liikmeks astumine • Tel: 604 0086 • liikmesuhted
Tel: 604 0088 • avalikud suhted

Raamatupidamine

Teataja toimetis • toimetaja Kadri Liimal • Tel: 604 0085 • E-post: kadri@koda.ee

Kaubanduskoja Tartu esindus

Tel: 604 0067
Pikk tn 14, 51013 Tartu • Tel: 744 2196

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Ringi 35, 80010 Pärnu • Tel: 443 0989

Kaubanduskoja Kuressaare esindus

Tallinna 16, 93811 Kuressaare • Tel: 452 4757

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Pargi 27-203, 41537 Jõhvi • Tel: 337 4950

Eksporditööride koolitused 2010–2011

Ärihooajal 2010–2011 jätkab Kaubanduskoda juba heaks tavaks kujunenud ekspordivaldkonna koolituste korraldamist. Ajavahemikus september 2010 kuni juuni 2011 viiakse läbi koolitusprojekt „Ekspordivaldkonna koolitused 2010”. Ekspordivaldkonna koolitused on suunatud väikese ja keskmise suurusega tegutsevatele eksporditööridele. Koolitusteemasid on neli, millest mahukaim on kolmepäevane Ekspordiplaani koostamise koolitus. Osalejatele jagavad teadmisi kogemustega lektorid: Juhan Bernadt, Yrjö Ojasaar ja Jakob Saks. Kaasatud on praktikud ettevõtetest.

• **Juhan Bernadt** on ligi 30 aastat tegele-
nud rahvusvahelise müügi-, turunduse- ja
brändijuhtimisega nii suurettvõtetes kui
väiksemates arenevates ettevõtetes üle maa-
ilma. Viimastel aastatel on ta tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ning ekspordi- ja
turunduskoolituste läbiviimisega Eestis.

• **Yrjö Ojasaar** omandas õigusalase hariduse
Ameerika Ühendriikides, kus praktiseeris
advokaadina ning seejärel tehnoloogia-
ettevõttes partnerina. Tema tänane tegevus
on seotud ettevõtetele era- ja riikliku riski-
kapitali kaasamise, rahvusvaheliste strateegia-
partnerite leidmise ning intellektuaalse
omandi kaitsmise ja arendamisega. Hetkel
töötab Yrjö Ojasaar OÜ-s Advokaadibüroo
Luiga Hääl Mody Boreniuse, kus ta nõustab
innovaatilisi firmasid.

• **Jakob Saks** on pikaajalise rahvusvahelise kogemusega ekspordijuht. Lisaks on ta aastaid tegele-
nud ettevõtete konsulteerimisega ja koolitamisega, viinud läbi arvukaid ekspordi-
ja messikoolitusi, töötubasid ning õppereise. Ta on edukalt aidanud uutele turgudele nii
Eesti, Taani kui ka Hispaania ettevõtteid. Jakob Saks on koolitus- ja konsultatsiooni-
firmade Talavera Consultores S.L. (Madrid) ja Vihje OÜ (Tallinn) tegevjuht ja omanik.

Lisainfo ja registreerumine:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoda kodulehe www.koda.ee kaudu.

Koolituste üks päev maksab osalejale 300 krooni/19,17 eurot (hind sisaldab käibemaksu). Osalustasu sisaldab toitlustamist ja seminarimaterjale.

„Ekspordivaldkonna koolitused 2010” sarja läbiviimist kaasrahastab Euroopa Liidu sotsiaalfond.

EKSPORDIPLAANI KOOSTAMISE KOOLITUS

Eesmärk on anda eksporditööridele teadmised ja praktilised juhised oma ettevõtte ekspordistrateegia kujundamiseks ja konkurentsivõime tõstmiseks ning ekspordiplaani iseseisvaks koostamiseks ja selle efektiivsaks elluviimiseks.

Koolituse viivad läbi Juhan Bernadt ja Yrjö Ojasaar.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 14., 15., 21. märts 2011 • 21., 22., 28. veebruar 2011 – vene keeles

Tartu • Hotell Kantri (Riia mnt 195) • 4., 5., 11. oktoober 2010

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Jõhvi esindus (Pargi 27) • 18., 19., 25. oktoober 2010 • 7., 8., 14. märts 2011 – vene keeles

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 8., 9., 15. november 2010

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 17., 18., 24. jaanuar 2011

VÄLISMESSIKOOLITUS

Eesmärk on luua eeldused ettevõtete ekspordimahtude ja konkurentsivõime suurendamiseks välisurgudel läbi teadliku tegevuse messidel.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 17. jaanuar ja 2. mai 2011 • 4. aprill 2011 – vene keeles

Tartu • Hotell Kantri (Riia mnt 195) • 15. november 2010

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 25. oktoober 2010

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 7. märts 2011

Kuressaare • Kaubanduskoda Kuressaare esindus (Tallinna 16) • 8. veebruar 2011

MÜÜGIVÕRGUKOOLITUS

Eesmärk on jagada ettevõtjatele praktilisi teadmisi, kuidas arendada ja hallata müügikanaleid sihturgudel: moodustada vajalikku kontaktvõrgustikku, arendada müügivõrku ning kuidas seda saavutada ka piiratud eelarvega.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 5. aprill ja 3. mai 2011

Tartu • Hotell Kantri (Riia mnt 195) • 19. jaanuar 2011

Jõhvi • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda Jõhvi esindus (Pargi 27) • 9. veebruar 2011

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 9. märts 2011

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 4. mai 2011

TURU-UURINGUTE KOOLITUS

Eesmärk anda lihtsaid, praktilisi ja realses elus kasutatavaid teadmisi info hankimise kohta. Aidata mõista ettevõtte infovajadusi ning anda teadmised ja oskused, kuidas piiratud eelarve puhul need vajadused rahuldada ning turu-uuringute läbiviimisega ise hakkama saada.

Koolituse viib läbi Jakob Saks.

Tallinn • Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (Toom-Kooli 17) • 18. jaanuar 2011

Tartu • Hotell Kantri (Riia mnt 195) • 16. november 2010

Pärnu • Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž (Ringi 35) • 26. oktoober 2010

Võru • Mainori Kõrgkooli Võru õppekeskus (Kreutzwaldi 34) • 8. märts 2011

Kuressaare • Kaubanduskoda Kuressaare esindus (Tallinna 16) • 7. veebruar 2011

KINGI JÕULUKS EMOTSIOONE

TELLI LASTELE PIDU PIIP JA TUUT MÄNGUMAJJA

Külasta uut keskaegset maja Toompeal

Seikle ronimistunnelis ja mängutoas ning imetle vanade Eesti klounide pildinäitust

OSTA TEATRIPILET PIIP JA TUUT MÄNGUMAJJA

Tutvu mängukavaga internetis www.piipjatuut.ee

ja vali meelepärane etendus või kontsert kogu perega külastamiseks

PIIP JA TUUT MÄNGUMAJA TEEB ÕNNELIKUKS!

Asume aadressil Toom-Kooli 13, Tallinn

Rohkem infot tel 662 6767

mangumaja@piipjatuut.ee

www.piipjatuut.ee